

Міністерство освіти і науки України
Харківська державна академія фізичної культури

Л. А. Карпець, І. Ю. Соїна, Н. Ю. Петрусенко

Вчимося говорити українською

Українська мова для іноземних студентів

Навчальний посібник

Харків
ХДАФК
2024

УДК 811.161.2 (075)
К 26

*Затверджено Вченою радою ХДАФК
(Протокол № 3 від 01 квітня 2024 року)*

Рецензенти: **Костікова І.І.** – доктор пед. наук, професор,
завідувач кафедри теорії і практики англійської мови
ХНПУ ім. Г.С.Сковороди;

Варич Н.І. – кандидат філологічних наук, доцент
кафедри українознавства та лінгводидактики імені
проф .О.Г. Муромцевої ХНПУ ім. Г.С. Сковороди

Карпець Л.А.

К 26 Вчимося говорити українською. Українська мова для іноземних
студентів: навч. посіб. / Л.А. Карпець, І.Ю. Соїна, Н.Ю. Петру-
сенко – Харків: ХДАФК, 2024. – 154 с.

Навчальний посібник призначений для студентів-іноземців ХДАФК, які вивчають українську мову як іноземну. Запропоновані фонетичний, лексичний та синтаксичний мінімуми з найбільш поширених тем, які вивчаються іноземцями.

УДК 811.161.2 (075)

© Л.А. Карпець, І.Ю.Соїна,
Н.Ю. Петрусенко, 2024
© ХДАФК (ФМЗНПК), 2024

ЗМІСТ

Частина 1	6
Заняття 1.....	6
Тема: Алфавіт	6
Частина 2.....	21
Заняття 1.....	21
Тема: МІЙ ДЕНЬ.....	21
Заняття 2.....	288
Тема: Я ЇДУ ДО АКАДЕМІЇ.....	28
Заняття 3.....	37
Тема: МІЙ ДІМ.....	37
Заняття 4.....	47
Тема. Крамниця, ринок, кафе	47
Заняття 5.....	54
Тема: ТІЛО ЛЮДИНИ	54
Заняття 6.....	63
Тема: В ПОЛІКЛІНІЦІ	63
Заняття 7.....	71
Тема. В АПТЕЦІ.....	71
Заняття 8.....	77
Тема: НАЗВИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН І РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ	77
Заняття 9.....	84
Тема: НАША АКАДЕМІЯ	84
Заняття 10.....	94

Тема: МОЄ ТРЕНУВАННЯ.....	94
Заняття 11.....	102
Тема: ХАРКІВ	102
Заняття 12.....	11111
Тема: УКРАЇНА	111
Заняття 13.....	121
Тема: СПОРТ.....	121
Заняття 14.....	132
Тема: ВІДПОЧИНОК, ХОБІ, МІЙ ВИХІДНИЙ ДЕНЬ	132
Частина 3. ТАБЛИЦІ	142
Література.....	153

Передмова

Запропонована праця є навчальним посібником, метою якого є полегшення підготовки студентів-іноземців з української мови як іноземної. Навчальний посібник відповідає вимогам Робочої програми з української мови для іноземців.

Метою цього посібника є успішна підготовка студентів-іноземців до активного та творчого спілкування з української мови.

Навчальний посібник складається з 3 частин. Перша частина передбачає ознайомлення іноземних студентів з основними фонетичними особливостями української мови. Друга частина пропонує 14 лексико-граматичних тем, які охоплюють щоденне життя іноземних студентів: “Мій день”, “Мій дім”, “Назви навчальних дисциплін і розклад занять”, “Я їду до академії”, “Наша академія”, “Харків”, “Україна”, “Спорт”, “Відпочинок, хобі, мій вихідний день” та інші. Кожне заняття передбачає вивчення лексичного мінімуму, рекомендується текст та низка вправ для кращого засвоєння матеріалу. Третя частина пропонує таблиці з граматики.

Цей навчальний посібник може бути використаним іноземними студентами для аудиторної роботи під керівництвом викладача, самостійної роботи, а також на курсах або гуртках з вивчення української мови.

Частина 1

Заняття 1.

Тема: Алфавіт

Завдання 1. Прочитайте український алфавіт.

Алфавіт

№ з/п	Велика	Мала	Назва	Міжнародний фонетичний алфавіт (МФА)	Розширений МФА	Українська кирилична транскрипція
1	А	а	а	/a/	/A/	а
2	Б	б	бе	/b/	/b/	б
3	В	в	ве	/v/, /w/, /ʋ/	/v\, /w/	в, ʋ
4	Г	г	ге	/h/	/h\	г
5	Ґ	ґ	ґе	/g/	/g/	ґ
6	Д	д дз дж	де	/d/ /dʲ/ /dz/, /dzʲ/ /dʒ/	/d/ /d_j/ /dz/, /dz_j/ чи /z'/ /dZ/	д д' дз, дз' дж
7	Е	е	е	/ɛ/	/E/	е
8	Є	є	є	/jɛ/, /jɛ/	/jE/, /'E/ чи /_jE/	йе, 'е

9	Ж	ж	же	/ʒ/	/Z/	ж
10	З	з	зе	/z/, /zj/	/z/, /z_j/ чи /z'/	з, з'
11	И	и	и	/ɪ/	/I/	и
12	І	і	і	/i/	/i/	і
13	Ї	ї	ї	/ji/	/ji/	йі
14	Й	й	йот	/j/	/j/	й, ї
15	К	к	ка	/k/	/k/	к
16	Л	л	ел	/l/, /lj/	/l/, /l_j/ чи /l'/	л, л'
17	М	м	ем	/m/	/m/	м
18	Н	н	ен	/n/, /nj/	/n/, /n_j/ чи /n'/	н, н'
19	О	о	о	/ɔ/	/O/	о
20	П	п	пе	/p/	/p/	п
21	Р	р	ер	/r/, /rj/	/r/, /r_j/ чи /r'/	р, р'
22	С	с	ес	/s/, /sj/	/s/, /s_j/ чи /s'/	с, с'
23	Т	т	те	/t/, /tj/	/t/, /t_j/ чи /t'/	т, т'
24	У	у	у	/u/	/u/	у
25	Ф	ф	еф	/f/	/f/	ф
26	Х	х	ха	/x/	/x/	х
27	Ц	ц	це	/ts/, /tɕj/	/ts/, /ts_j/ або /ts'/	ц, ц'
28	Ч	ч	че	/tʃ/	/tS/	ч
29	Ш	ш	ша	/ʃ/	/S/	ш
30	Щ	щ	ща	/ʃtʃ/	/StS/	шч
31	Ь	ь	м'який знак	/j/	/'/ чи /_j/	'

32	Ю	ю	ю	/ju/, /ju/	/ju/, /'u/ чи /_ju/	йу, 'у
33	Я	я	я	/ja/, /ja/	/ja/, /'a/ чи /_ja/	йа, 'а

Завдання 2. Ознайомтеся з українськими голосними звуками та буквами.

Голосні звуки

Буква	Звуки на початку складу	Приклад	Звуки в середині складу	Приклад
А а	А А А	автобус	а а а	шапка
О о	О О О	оса	о о о	вода
У у	У О А	Україна	о у а	вухо
Е е	Е О А	ескалатор	о е а	мед
И и	Е И А	сир	е и у	сир
І і	Е И І	іскра	і и у	сік

Завдання 3. Ознайомтеся з українськими приголосними звуками та буквами.

Приголосні звуки

Буква	Звуки на початку складу	Звуки в середині складу	Приклад 1	Приклад 2
Б б	Бе Ба Бу	бі би бо	бабуся	барабан
В в	Ве Ва Ву	ві ви во	вікно	вітер
М м	Ме Ма Му	мі ми мо	мама	місто
Т т	Те Та Ту	ті ти то	тато	тигр
К к	Ке Ка Ку	кі ки ко	кит	книга
Н н	Не На Ну	ні ни но	ніс	нога
Г г	Ге Га Гу	гі ги го	голова	груша
Ґ ґ	Ґе Ґа Ґу	ґі ги го	дзига	гудзик
Д д	Де Да Ду	ді ди до	дід	диня
Ж ж	Же Жа Жу	жі жи жо	жук	жінка
Л л	Ле Ла Лу	лі ли ло	ліс	лис
П п	Пе Па Пу	пі пи по	пиріг	паста
Р р	Ре Ра Ру	рі ри ро	річка	рука
С с	Се Са Су	сі си со	сніг	сорока
Ф ф	Фе Фа Фу	фі фи фо	фото	футбол
Х х	Хе Ха Ху	хі хи хо	хвіст	Харків
Ц ц	Це Ца Цу	ці ци цо	цап	цирк
Ч ч	Че Ча Чу	чі чи чо	черешня	чай
Ш ш	Ше Ша Шу	ші ши шо	шоколад	шуба
Щ щ	Ще Ща Щу	щі щи що	щука	щока
Ь ь	-	м'який знак	сіль	кінь

Завдання 4. Ознайомтеся з українськими голосними звуками та буквами.

Букви **я, ю, є, ї** можуть позначати два звуки:

Буква	Звук	Приклад
Я я	йа	яблуко
Ю ю	йу	Юпітер
Є є	йе	Європа
Ї ї	йі	їхати

Завдання 5. Читаємо, проспівуючи:

а-е-і

і-и-у-о

о-е-и-і

и-і-е

о-и-і

а-о-е-і

е-и-о-у

е-и-о-а

а-о-у-и

и-і-е-а

Завдання 6. Читаємо склади:

Б [б]; В [в]; М [м]; Т [т]

бі | би | бо бу | ба | бе

ві | ви | во ву | ва | ве

мі | ми | мо му | ма | ме

ті | ти | то те | ту | та

Завдання 7. Читаємо склади:

К [к]; Н [н]; Г [г]; Ґ [ґ]

ке | ка | ку ко | кі | ки

не | на | ну ні | но | ни

ге | га | гу ги | гі | го

ґе | ґа | ґу ґі | ґо | ґи

Завдання 8. Читаємо, проспівуючи:

у-е-і

і-и-у-о

о-е-и-і

и-і-е

о-о-о

а-о-е-і

е-и-о-у

е-и-о-а

а-о-у-и

и-и-и-и

Завдання 9. Читаємо склади:

Д [д]; Ж [ж]; З [з]; Л [л]

ді | ди | до бу | ба | бе

жі | жи | жо ву | ва | ве

зі | зи | зо зу | за | зе

лі | ли | ло ле | лу | ла

Завдання 10. Читаємо склади:

П [п]; Р [р]; С [с]

пе | па | пу по | пі | пи

ре | ра | ру рі | ро | ри

се | са | су си | сі | со

Завдання 11. Читаємо, проспівуючи:

и-е-і і-и-у-о

о-е-и-і и-і-е

о-и-і о-о-е-і

е-и-о-у е-и-о-а

а-о-у-и и-і-е-а

Завдання 12. Читаємо склади:

Ф [ф]; Х [х]; М [м]; Т [т]

фі | фи | фо фу | фа | фе

хі | хи | хо ху | ха | хе

мі | ми | мо му | ма | ме

ті | ти | то те | ту | та

Завдання 13. Читаємо склади:

Ц [ц]; Ч [ч]; Ш [ш]; Щ [щ]

це | ца | цу цо | ці | ци

че | ча | чу чі | чо | чи

ше | ша | шу ши | ші | шо

ще | ща | щу щі | що | щи

Завдання 14. Прочитайте слова:

мама

тата

кут

кіт

кіт

мак

бум

бик

бук

вікно

небо

кіно

океан

око

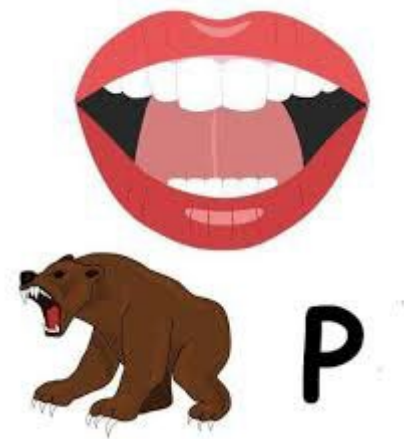
акт

бак

Завдання 15. Читаємо склади: Ж [ж]; Л [л]; П [п]; Р [р]

жі | жи | жо жу | жа | же
лі | ли | ло лу | ла | ле
пі | пи | по пе | па | по
рі | ри | ро ру | ра | ре

Завдання 16. Читаємо склади:

С [с]; Ф [ф]; Х [х]; Ц [ц]
сі | си | со су | са | се
фі | фи | фо фа | оф | уф
хі | хи | хо ха | ух | хе
ці | ци | цо це | цу | цо

Завдання 17. Читаємо склади:

Г [г]; Ф [ф]; Р [р]; Щ [щ]
гі | ги | го гу | ва | се
фі | фи | фо фа | оф | аф
ру | ри | ро ра | га | ге
ща | щи | що ще | ру | фо

Завдання 18. Прочитайте слова:

сорока	молоко
кошеня	далеко
зозуля	чому
нігті	синій
жовтий	дзига

Завдання 19. Читаємо склади:

Ц [ц]; Ч [ч]; Ш [ш]; Щ [щ]

іц | иц | оц ця | це | цю

чі | ич | ач чу | ич | оч

ші | ши | шо ша | шу | ше

щі | щи | що щу | ще | ща

Завдання 20. Прочитайте слова:

жук	жито
дуб	губа
доба	дід
ганок	щока
щука	овочі
шапка	плече

Завдання 21. Читайте слова відповідно до поданих моделей, запишіть.

— ' — — ' ' — — ' — — —
Я село сукня ягода
Мій метро олень яблуко
Твій кіно м'ясо вулиця

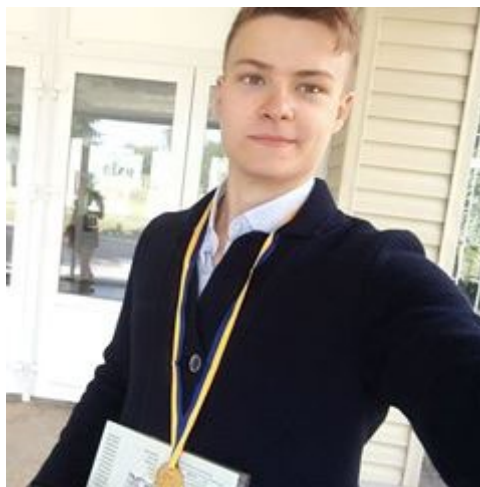
Завдання 22. Читаємо

Це мама

Це тато

Це студент

Завдання 23. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Шш [ш] ша-шо-шу-ше-ши-ші аш-ош-уш-еш-иш-іш

Жж жа-жо-жу-же-жи-жі аж-ож-уж-еж-иж-іж

Чч ча-чо-чу-че-чи-чі ач-оч-уч-еч-ич-іч

Дж джа-джо-джу-дже-джи-джі адж-одж-удж-едж-идж-ідж

Дз дза-дзо-дзу-дзе-дзи-дзі одз-одз-удз-едз-идз-ідз

ша-жа-ша-жо-шу-жу

ша-ча-жо-чо-ше-че

ше-же-ши-жи-ші-жі

аш-ач-ож-оч-еш-еч

аш-аж-ош-ож-уш-уж

иш-ич-иж-іч-іш-іж

Завдання 24. Прочитайте.

Це фото, це ваза, це мама, це тато, це студент, це ранок, це день,
це Сашко, це Ніна, це метро, це цукор.

Завдання 25. Прочитайте виразно скоромовки.

1. *Заболіло горло в горили – бо горила багато говорила.*
2. *Мавпенятко мовить: «Мам, масла, моркви, маку мало. Миска, мамочко, мілка, мало містить молока».*
3. *Стриб-стриб-стриб – підстрибує по стерні рідня: перепілка, перепел, перепеленя.*
4. *Фірма ферму будувала. Фірмі фарби було мало.*
5. *У чотирьох черепашок четверо черепашенят.*
6. *Ченчик, ченчик невеличкий, на ченчику черевички, шапочка-кінчаточка, добрий вечір, дівчаточка.*
7. *Трактор поле орав, тракторист не дрімав.*
8. *Суниці й полуниці ми їмо, бо урожай достиг уже давно.*
9. *Груші стиглі у садку медом пахнуть в холодку.*
10. *Щічки рум'яненькі у яблужок серпневих.*

Завдання 26. Прочитайте виразно вірш

Трактор в полі ще орав,
Місяць з неба виглядав,
А пташки вже спать лягли
До ранкової пори.
Сонце вранці усміхнеться,
Ліс, що спав, так оживеться,
І пташина вся рідня
Веселиться, як щодня.

Завдання 27. Прочитайте виразно вірш

Жито в полі шелестить,
Вітерець в траві біжить.
Перепілка у стерні
Береже гніздо рідні.
Сонце яблучка рум'янить,
М'ята солодко духмянить.
Літо – щедра нам пора,
Веселиться дітвора.

Частина 2

Заняття 1

Тема: МІЙ ДЕНЬ

Привітання

Доброго ранку!

Добрий день!

Добридень!

Добрий вечір!

Привіт!

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику уроку.

прокидатися

лягати

спати

перерва

прибирати

зарядка

ліжко

тривати

басейн

наступний

гуляти

тренування

Завдання 2. Прочитайте діалог. Зіграйте ролі.

– Привіт, Сашко!

– Привіт! Скільки ми не бачились?

– Десять три місяці.

– Багато! Як твої справи?

– Гарзд! Перейшов на другий курс академії!

– Вітаю! Мені залишилося навчатися два роки! Час обирати тему магістерської роботи.

– У тебе багато вільного часу?

– Зовсім ні. Багато часу займає навчання: заняття в академії та тренування у спортзалі.

Завдання 3. Прочитайте діалог. Запитайте час у вашого друга.

– Добрий день! Вибачте, будь ласка, ви не підкажете, котра година?

– Звичайно! Зараз двадцять хвилин на сімнадцяту.

– Дякую!

Запам'ятайте!

Я прийду о п'ятнадцятій. – **Точне позначення часу.**

Я прийду на п'ятнадцяту. – **Неточне позначення часу.**

– Коли у вас зустріч?

– У вівторок о восьмій.

– Коли нам прийти?

– Приходьте на п'яту.

8.15 – чверть на дев'яту

8.20 – двадцять на дев'яту

8.30 – пів на дев'яту або пів до дев'ятої

8.40 – за двадцять дев'ята або двадцять до дев'ятої

8.45 – чверть до дев'ятої або за чверть дев'ята

9.00 – дев'ята година

Завдання 4. Прочитайте діалоги. Складіть власний за поданим зразком.

1. – О котрій годині ви прокидаєтеся вранці?

– О сьомій.

– О котрій ви снідаєте?

– О пів на восьму.

– О котрій ви починаєте працювати?

– О дев'ятій.

2. – На котру годину вас запросили на день народження?

– На другу.

**Завдання 5. Прочитайте речення. Знайдіть числівники.
З'ясуйте значення незнайомих слів.**

1. Я прокидаюся о сьомій. 2. Андрій іде до академії на дев'яту.
3. Ми обідаємо на великій перерві о дванадцятій. 4. На
сімнадцяту вони ідуть в спортзал. 5. Він лягає близько
одиннадцятої. 6. Наше заняття триває вісімдесят хвилин. 7. У нас
п'ятихвилинна перерва. 8. Зателефонуй мені о восьмій. Я буду
чекати. 9. Близько двадцяти відсотків студентів нашої академії
навчаються на відмінно.

Завдання 6. Читайте текст.

Мій день

Мене звати Ахмед. Щодня я прокидаюся о сьомій
годині. Я прибираю ліжко, роблю зарядку. Потім готую
сніданок і снідаю о восьмій.

Потім їду до Академії фізичної культури. Мої заняття
розпочинаються о пів на дев'яту годину. Заняття тривають
до шістнадцятої години. О дванадцятій годині, на великій
перерві, я їду обідати до нашої їдальні. Щодня я відвідую
басейн. Тренування починається о сімнадцятій. Після
басейну я відпочиваю: гуляю з друзями або читаю книжки,
слухаю музику. О сьомій годині вечора я вечеряю. З восьмої
години вечора до десятої я готую домашнє завдання на
наступний день. Об одинадцятій лягаю спати.

Завдання 7. Запитання до тексту:

1. О котрій годині прокидається Ахмед?
2. Коли він снідає?
3. О котрій годині починаються заняття в академії?
4. До котрої години вони тривають?
5. Коли він обідає у їдальні?
6. Коли Ахмед готує домашнє завдання?
7. Коли він вечеряє?
8. О котрій Ахмед лягає спати?

Завдання 8. Розкажіть та напишіть про свій день.

Заняття 2

Тема: Я ЇДУ ДО АКАДЕМІЇ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику уроку.

знаходитися

багатолюдно

надійний

займати

зручний

рахунок

запізнюватися

поспішати

пересадка

18.03.2020 (с) Константин Марков

іти	ходити	їхати	їздити
Йду	Ходжу	Їду	Їжджу
Йдеш	Ходиш	Їдеш	Їздиш
Іде	Ходить	Їде	Їздить
Йде	Ходить	Їде	Їздить
Йдемо	Ходимо	Їдемо	Їздимо
Йдете	Ходите	Їдете	Їздите
Йдуть	Ходять	Їдуть	Їздять

Завдання 2. Прочитайте діалог. Зіграйте ролі.

– Добрий день, Салахе! Ми не бачилися з тобою цілий рік!

Як справи? Де ти живеш?

– Мій гуртожиток розташований на Олексіївці поруч з універсамом, за школою.

– Це далеко?

– Ні, не дуже. Треба їхати тролейбусом №2 або маршруткою №119. Можна їхати трамваєм №20, але це довго.

Завдання 3. Читайте. Відповідайте на запитання.

Це академія. А це Алі. Він навчається в академії на другому курсі. Куди зараз їде Алі?

Це студентський гуртожиток. Алі живе у студентському гуртожитку. Звідки їде Джон?

Це банк, у якому Алі має свій рахунок. Куди їде Алі?

Це студентська поліклініка. Алі був у поліклініці. Звідки їде Алі?

Це міський парк. Алі любить відпочивати у цьому парку. Куди часто їздить Алі?

Завдання 4. Продовжить діалоги.

а) – Вітаю тебе, Джоне! Куди ти йдеш?

– Я... .

б) – Доброго ранку, Ніно! Я давно не бачив тебе.

– Я... .

в) – Добрий день, Ахмеде! Де ти був учора? Я приходив до тебе,
але тебе не було вдома.

– Я... .

г) – Салахе, куди ти йдеш?

– Я... .

Порівняйте!

Як звати/звуть кого? (Зн.в.)	Як називається що? (Н.в.)
Цього студента звати/звуть Микола.	Ця станція метро називається «Держпром».
Мене звати/звуть Андрій.	Предмет називається «Історія України».

Завдання 5. Виберіть дієслово *звати* або *називатися*.

1. Я не знаю, як ... ся вулиця. 2. Я знаю, що її ... Наталка. 3. Як вас ...? 4. Ви не знаєте, як ... цього викладача? 5. Як ... ся станція метро? 6. Його собаку ... Барс. 7. Я забув, як ... нашого декана.

Завдання 6. Читайте текст.

Я їду до академії

Мене звати Ахмед. Я іноземний студент і навчаюся в Харківській державній академії фізичної культури на першому курсі.

Харків – велике місто, у ньому дуже зручний транспорт – автобуси, тролейбуси, трамваї, маршрутки і звичайно метро.

Станції метрополітену працюють з шостої години до дванадцятої години ночі. Від однієї станції до іншої потяг їде півтори-дві хвилини. Метро - дуже надійний, швидкий та зручний вид транспорту.

Наша академія знаходиться на вулиці Клочківській. Неподалік знаходиться станція метро, яка називається «Держпром». Це станція Олексіївської лінії метро, тому я можу їхати до нашого гуртожитку без пересадки.

Я живу в гуртожитку на Олексіївці. Я живу в Харкові з вересня і зараз добре знаю дорогу від академії до гуртожитку. Наші заняття в академії розпочинаються о 8 годині 30 хвилин. Я ніколи не запізнююся. Від гуртожитку до станції метро «Олексіївська» я йду пішки, бо це недалеко. Дорога займає близько 7–10 хвилин. Я купив E-ticket – це картка, з якою я можу їздити в метро, тролейбусі та на трамваї, це дуже зручно. Через кілька хвилин я вже у вагоні метро. Наступна станція називається «23 Серпня», потім буде «Ботанічний сад», «Наукова». А вже наступна станція «Держпром» – це моя. Весь шлях у метро займає у мене 15 хвилин. Вранці в метро багатолюдно, а я не люблю запізнюватися, тому дуже поспішаю. Від станції метро до академії я йду 10 хвилин.

В академії я працюю 6 годин, а потім, коли заняття закінчуються, я йду додому. Я люблю завжди ходити пішки. Це далеко й довго, але цікаво. Коли я йду, то бачу дуже багато

цікавого. Я хочу знати, як живуть, про що говорять українці і взагалі я вважаю, що ходити пішки корисно.

Завдання 7. Дайте відповіді на запитання за текстом

1. Де навчається Ахмед?
2. Де розташована академія?
3. Які види транспорту є в Харкові?
4. Як працює метро?
5. Яка станція метро розташовується неподалік?
6. Чи може Ахмед їхати без пересадки?
7. О котрій годині починаються заняття в академії?
8. Чому Ахмед купив E-ticket?
9. Скільки часу займає весь шлях у метро?
10. Чому Ахмед любить ходити пішки?

Завдання 8. Доповніть речення за текстом

1. Ахмед – іноземний студент. Він навчається... . Його академія... Він живе... .
2. Неподалік... .Це станція... , тому він може... .
3. Він живе в Харкові з вересня і зараз... .
4. Його заняттяАхмед ніколи... .Від гуртожитку..., бо... .
5. Дорога займає... .Він купив... .
6. Весь шлях у метро... .Вранці в метро..., тому... .

Заняття 3

Тема: МІЙ ДІМ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

жити	спальна кімната
будинок	спальня
поверх	ліжко
кімната	олівець
шафа	зошит
одяг	дрібниці
взуття	
висіти	
лежати	
стояти	
стіл	
стілець	
прати	
пральний, -а	
вітальня	
крісло	
підлога	
килим	
посуд	
мікрохвильова піч	
двері	

Завдання 2. Прочитайте матеріал таблиці і запам'ятайте змінювання дієслів.

Жити	Стояти	Висіти	Лежати
Живу	Стою	Вишу	Лежу
Живеш	Стоїш	Висиш	Лежиш
Живе	Стоїть	Висить	Лежить
Живемо	Стоїмо	Висимо	Лежимо
Живете	Стоїте	Висите	Лежите
Живуть	Стоять	Висять	Лежать

Завдання 3. Прочитайте речення, зверніть увагу на нову лексику.

1. Я живу в Марокко, а мій друг Ровшан живе в Туркменістані.
2. У кімнаті на першому поверсі стоїть шафа з одягом і є полиця з моїм взуттям.
3. У кімнаті стоїть стіл і стільці.
4. На столі лежать аркуші, олівці і зошити.
5. У будинку є вітальня і 2 спальні.
6. У вітальні висять красиві штори, а в спальні висять полиці з книгами.
7. У шафах стоїть посуд.

Завдання 4. Прочитайте текст і знайдіть нові слова.

Мій дім

Я – студент-іноземець. Моє ім'я Абдель. Моя сім'я живе в Марокко. Мій батько, мати, сестра і брат живуть у невеликому будинку. Будинок має два поверхи.

На першому поверсі знаходиться довгий і світлий коридор з шафами для одягу і полицями для взуття. У шафах висить наш одяг: наші пальта й куртки. Біля шафи стоїть маленький стіл, а поряд стоїть м'який стілець. На столі знаходиться телефон і лежать газети, журнали і листи. А ось полиці. На них стоїть наше взуття.

Прямо по коридору можна бачити ванну кімнату. У ванній кімнаті є ванна й умивальник. Біля умивальника стоїть пральна машина. Поруч двері до кухні й вітальня.

Наша вітальня – світла і простора кімната. Поряд з вікном стоїть диван. На ньому я проводжу багато часу: сплю, читаю, дивлюся телевізор, розмовляю з друзями, п'ю чай. Біля дивану стоїть маленький стіл. З обох боків стола стоять два м'які крісла. На вікнах у нас висять штори, на підлозі лежить красивий і теплий килим.

А ось наша кухня. Вона теж світла, але невелика. Тут є стіл, стільці і шафи з посудом. Газова плита й умивальник стоять біля стіни. Коло другої стіни можна побачити холодильник, на ньому – мікрохвильова піч. Двері праворуч ведуть на балкон.

На другому поверсі праворуч знаходиться спальна кімната батьків, а ліворуч – дві спальні для дітей. Я живу разом з братом. Наша кімната простора і світла. Ми маємо два ліжка, два крісла і два комп'ютерних столи. На столі, крім комп'ютера лежать олівці, ручки, зошити й деякі дрібниці. Ліворуч висять полиці з книгами, а праворуч стоять шафи з нашим одягом.

Так я живу в Марокко. Зараз я живу в Харкові, в гуртожитку на вулиці Переможній.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання.

1. Де живе Абдель і його сім'я?
2. Що знаходиться на першому поверсі?
3. Де висить одяг Абделя?
4. Де стоїть взуття Абделя?
5. Що стоїть біля умивальника?
6. Що є у вітальні?
7. Де висять штори?

8. Що знаходиться в кухні?
9. Де стоїть мікрохвильова піч?
10. Які кімнати знаходяться на другому поверсі?
11. Що є в спальні Абделя і його брата?
12. Де зараз живе Абдель?

Завдання 6. Продовжіть речення.

1. Я живу з батьками в у
2. Будинок має два
3. В довгому і світлому коридорі знаходяться
4. Я читаю, дивлюсь телевізор у
5. Штори на , а килим на
6. У кухні на холодильнику стоїть
7. У спальні знаходяться
8. На столі лежать ручки, , ,
9. Праворуч стоять шафи з
10. Зараз я живу в на вулиці

Завдання 7. Поєднайте частини речення.

В коридорі є ...	знаходиться пральна машина.
Я живу в ...	висять штори.
У ванній кімнаті біля умивальника ...	шафи для одягу і полки для взуття.
На вікнах ...	лежить теплий килим.
На підлозі ...	два ліжка, два крісла і два комп'ютерних столи.

У спальні ми маємо ...	невеликому будинку.
На столі лежать ...	шафи з нашим одягом.
Праворуч стоять ...	ручки, олівці, зошити і деякі дрібниці.

Завдання 8. На місці крапок вставте пропущені літери.

Прочитайте речення.

Мій батько, мати, сестра і брат жив... у невелик... будинк... .
Будинок має два поверх... .

На перш... поверс... знаходиться довгий і світлий коридор з шаф... для одяг... і полк... для взуття. В шаф... вис... наш одяг: наші пальт... і куртк... Прямо по коридор... можна бачити ванн... кімнат.... Біля умивальник... сто... пральн... машина.

У вітальн... поряд із вікн... сто... диван. З обох сторін стола сто... два м'які крісла. На вікн... у нас вис... штори, на підлоз... леж... красивий і теплий килим.

На кухн... коло друг... стін... можна побачити холодильник, на ньому - мікрохвильов... піч.

На друг... поверс... праворуч знаходиться спальн... кімната батьків, а ліворуч дві спальн... для дітей. Ми маємо два ліжк... , два крісл... і два комп'ютерн... стол... . На стол... крім комп'ютер... леж... олівц... , ручк... , зошит... і деякі дрібниці. Ліворуч вис... полки з книг... , а праворуч сто... шаф... з нашим одяг... .

Зараз я жив... в Харков... , в гуртожитк... на вулиц...
Переможній.

Завдання 9. Відредагуйте речення.

1. Я живу у невеликий будинок на другий поверсі.
2. У вітальні немає шафа для взуття, столик з телефоном.
3. Поруч ви можете побачити спальня, дитяча, кухня, ванна.
4. Біля умивальник є пральна машина.
5. На другий поверх праворуч знаходиться спальна кімната батьки, а ліворуч дві спальня для діти.
6. Я жити разом із брат в спальня для діти.
7. На дивані я проводжу багато часу: спати, читати, слухати музику, розмовляти з друзі, пити чай.
8. Зараз я жити в Харків у гуртожиток на вулиця Переможна.

Завдання 10. На основі малюнків розкажіть текст.

Заняття 4

Тема. Крамниця, ринок, кафе

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

крамниця

ринок

аптека

хліб

батон

булка

кава

цукор

цукерка

печиво

тістечко

м'ясо

олія

масло

овочі

картопля

картопляний

цибуля

огірок

морква

лист

купити

купівля

готувати

замовити

замовлення

їсти

їжа

Завдання 2. Прочитайте діалоги:

Діалог 1.

- Привіт, Саїдо!
- Добрий день, Заріє!
- Ходімо у кафе і замовимо чаю з цукром і печивом. Ти любиш печиво?
- Так, звісно! Я буду пити каву з печивом! Але я дуже люблю, цукерки і тістечка. Вони в Харкові дуже смачні. Тому я замовлю каву, тістечко і цукерки.

Діалог 2.

- Добрий день, Білале!
- Привіт, Саламе!
- Куди ти йдеш?
- Я іду на ринок. Ходімо разом!
- Добре! Що ти будеш купувати?
- Я хочу приготувати українську національну страву – борщ. Тому куплю м'ясо, картоплю, моркву, цибулю і капусту. А ти?
- Я буду готувати салат. Тому я куплю помідори, огірки, перець і трохи олії. Українська соняшникова олія мені дуже сподобалась.

Діалог 3.

- Привіт, Ахмаде!
- Привіт, Саламе! Я іду обідати в кафе, ходімо зі мною.
- Добре! Що ми будемо їсти?
- Я хочу замовити овочевий суп. Я люблю їсти овочі. Тут є національна їжа?
- Подивимось. А я замовлю картопляне пюре з рибою. Це буде смачно. Я люблю картоплю. Ще я замовлю салат із свіжих овочів.
- Я також хочу чаю з цукром і тістечком.
- А я візьму каву без цукру, печиво і цукерку.

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання:

1. Що ви купуєте на ринку?
2. Що ви купуєте у крамниці?
3. Що ви замовляєте у кафе?

Завдання 4. Прочитайте і запам'ятайте !

КУПУВАТИ	ГОТУВАТИ	ЗАМОВЛЯТИ
КУПУЮ	ГОТУЮ	ЗАМОВЛЯЮ
КУПУЄШ	ГОТУЄШ	ЗАМОВЛЯЄШ
КУПУЄ	ГОТУЄ	ЗАМОВЛЯЄ
КУПУЄМО	ГОТУЄМО	ЗАМОВЛЯЄМО
КУПУЄТЕ	ГОТУЄТЕ	ЗАМОВЛЯЄТЕ
КУПУЮТЬ	ГОТУЮТЬ	ЗАМОВЛЯЮТЬ

Завдання 5. Прочитайте текст і знайдіть нові слова.

Мої покупки

Я – студент-іноземець. Мене звати Салам. Я приїхав із Марокко. Я навчаюся в Харківській державній академії фізичної культури і вивчаю українську мову.

Я живу в Харкові тільки 2 роки і вже добре знаю його. Наша академія розташована на вулиці Клочківській. Поруч проспект Науки, а далі вулиця Переможна. Там мій гуртожиток. Тут багато крамниць, кафе, ресторанів і ринок. Тут також є бібліотека й аптеки.

Ось крамниця. Тут я можу купити хліб, батон, різні булки, печиво, цукор і цукерки, масло, молоко, кефір, йогурт, сир, м'ясо, соки. Сьогодні я купую батон, масло і джем. Я дуже люблю яблучний джем і часто його купую. На ринку я купую овочі: картоплю, моркву, цибулю, помідори, огірки, капусту і фрукти: яблука, груші, абрикоси, виноград, апельсини.

Потім я повертаюсь у гуртожиток. А ось пошта. Тут я можу купити конверт, марку і відправити лист додому. Я часто пишу листи додому.

Поряд з гуртожитком є аптека. Тут я купую різні ліки, коли захворів.

Якщо я не хочу готувати їжу сам, то можу піти у кафе. Там я замовляю борщ або суп. Раніше я ніколи не їв борщу. Там багато різних овочів, які я люблю. Я часто замовляю картопляне пюре і м'ясо.

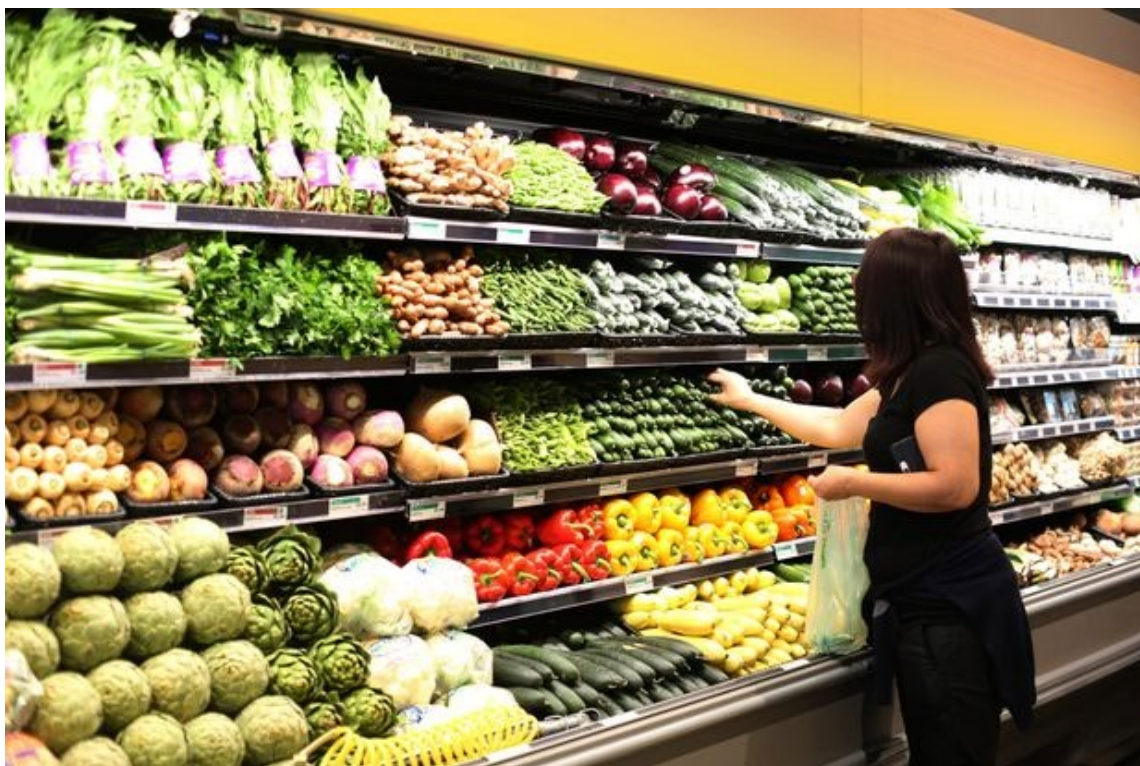
Потім я йду в гуртожиток. Ось вулиця Переможна. Я вдома.

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання:

1. Хто такий Салам?
2. Звідки він приїхав?
3. Де він навчається?
4. Що він вивчає?
5. Чому він дуже добре знає вулиці Харкова?
6. Що знаходиться на вулиці Переможній?
7. Що Салам купує у крамниці?
8. Що Салам любить купувати на ринку?
9. Де Салам інколи обідає ?
10. Що Салам замовляє в кафе?
11. Що Салам купує на пошті?
12. Що Салам купує в аптеці?
13. Де живе Салам?

Завдання 7. Напишіть невеликий твір про свої покупки в крамниці і на ринку.

Заняття 5

Тема: ТІЛО ЛЮДИНИ

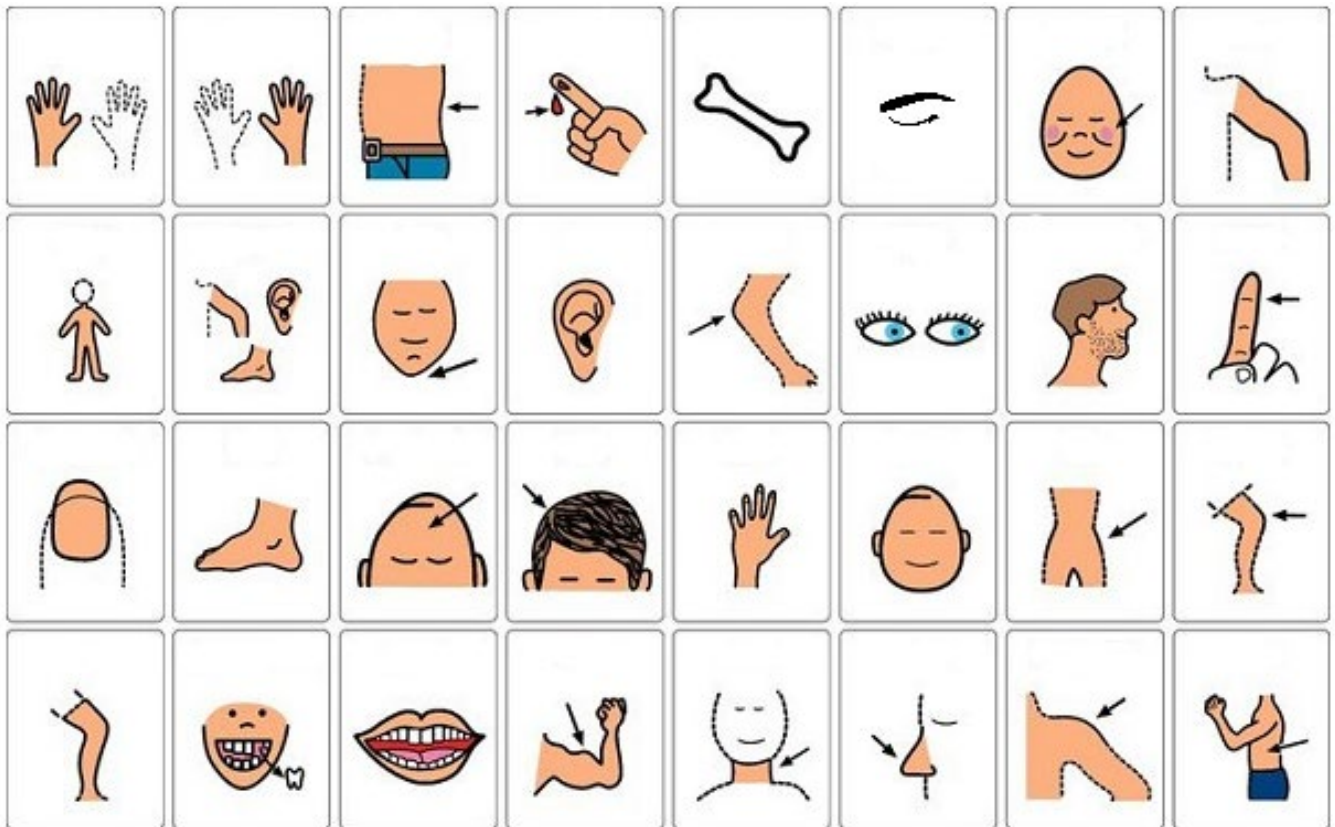
Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте назви частин тіла людини.

Голова	Лікоть
Череп	Зап'ястя
Волосся	Долоня
Лоб	Палець, пальці на руках
Брова, брови	Ніготь, нігті
Око, очі	Верхні кінцівки
Вії	Груди
Вухо, вуха	Спина
Ніс	Живіт
Губа, губи	Талія
Язик	Стегно, стегна
Зуб, зуби	Хребет
Підборіддя	Ребро, ребра
Щока, щоки	Кістка, кістки
Щелепа	Нижні кінцівки
Горло	Нога, ноги
Шия	Коліно, коліна
Тулуб	Гомілка
Плече	Стопа
Груди	П'ята
Плече	Пальці на ногах
Рука	Скелет
	Хребет

Завдання 2. Напишіть назви частин тіла людини.

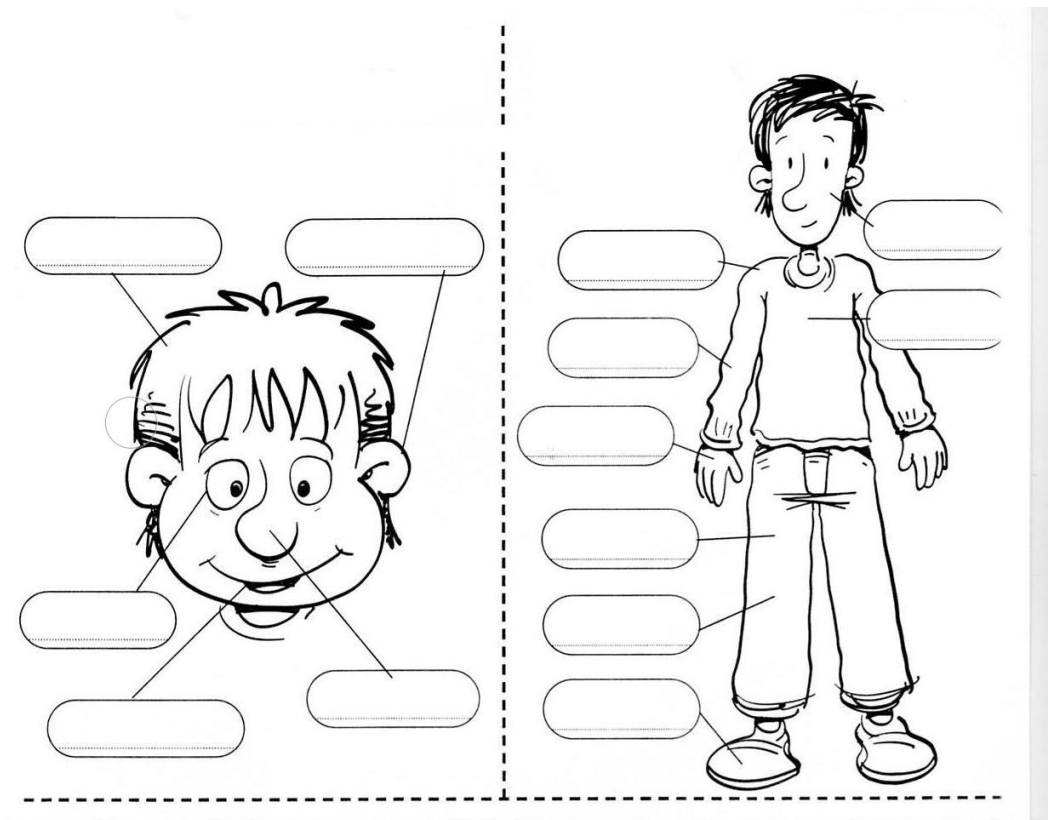
Завдання 3. Напишіть назви частин тіла людини.

Завдання 4. Вставте потрібні слова.

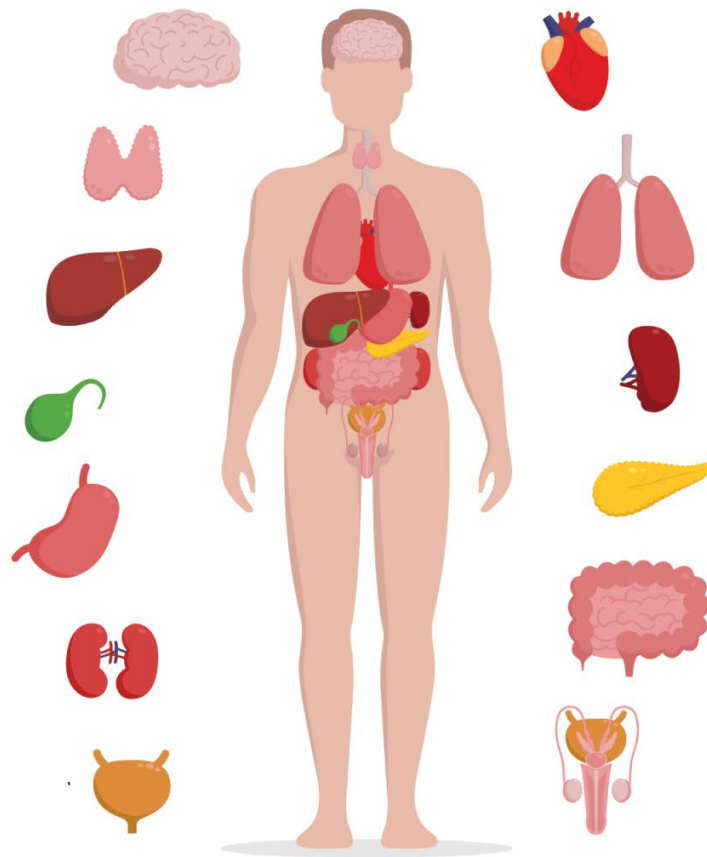
1. Ми чуємо запах за допомогою
2. Ми бачимо за допомогою
3. Ми слухаємо за допомогою
4. Ми їмо за допомогою
5. Ми ходимо правою ... і лівою
6. Ми беремо речі правою ... і лівою

Завдання 5. Назвіть і запишіть назви частин тіла людини.

Завдання 6. Прочитайте та запам'ятайте назви органів тіла людини.

1. Головний мозок
2. Гортань
3. Легеня, легені
4. Серце
5. Печінка
6. Шлунок
7. Підшлункова залоза
8. Селезінка
9. Нирка
10. Сечовий міхур
11. Кишківник
12. Шкіра
13. М'язи
14. Кров

Завдання 7. Прочитайте та запам'ятайте словосполучення.

Складатися з чого; відповідати за що; покривати що; з одного боку; з другого боку; де знаходиться; називатися як; прикріплений до чого.

Завдання 8. Прочитайте діалоги.

1.

- Добрий день, Салаху!
- Привіт, Ахмаде!
- Сьогодні ми вивчали назви частин тіла і назви органів людини. Ти знаєш, з чого складаються верхні та нижні кінцівки?
- Так, звісно! Верхні кінцівки складаються з руки, ліктя, зап'ястка та пальців рук. А нижні кінцівки складаються зі стегна, ноги, коліна, гомілки, стопи та пальців ніг. Ти знаєш, до чого прикріплена рука?
- Так! Рука прикріплена до тулуба.
- А ти пам'ятаєш, як називаються внутрішні органи людини?
- Так, звісно! Це головний мозок, гортань, легені, серце, печінка, шлунок, підшлункова залоза, селезінка, нирка, сечовий міхур та кишківник. А ти знаєш, за що відповідають легені?
- Так! Звичайно! Легені - це орган дихання, вони відповідають за процес дихання людини. Ось скажи мені, за що відповідає шлунок?
- Це легко! Шлунок – це орган травлення людини і відповідає за процес травлення.

2.

- Привіт, Сальме!
- Привіт, Ахмаде! Я зараз іду з академії.

– Що цікавого ти там дізнався?

– О! Я знаю, де знаходиться серце! Воно б'ється у мене в грудях, коли я бачу таку красиву дівчину, як ти, Сальме!

3.

– Скажи, Ахмеде, що покриває тіло людини?

– Тіло людини покриває шкіра. Вона може бути тонкою або товстою, білою або смуглястою.

– Може ти знаєш, де знаходяться нирки?

– Так, знаю! Права нирка розташована з правого боку тулуба, а ліва нирка розташована з лівого боку тулуба.

– Ти все знаєш, все вивчив! А я пішов до гуртожитку вчити.

Завдання 9. Прочитайте текст. Знайдіть відповідь на запитання, яку роботу виконує мозок.

Тіло людини

Тіло людини дуже гармонійне. У ньому все влаштовано так, щоб ми почувалися здоровими і жили повноцінним життям. Для того, щоб тіло працювало злагоджено, ним – наче диригент оркестром – керує мозок.

Мозок також запускає багато змін, яких тіло зазнає протягом усього життя. Контролюючи те, що відбувається в середині тіла, мозок швидко реагує і на зміни зовні. Найбільший відділ мозку складається з двох півкуль, які розподіляють між собою роботу. Ліва півкуля відповідає за мовлення, логіку, обчислювання та роздуми. Права

півкуля пов'язана з творчістю, наприклад з музикою або малюванням. Дві півкулі працюють разом.

Мозок одержує інформацію від очей, вух і сканує інформацію. Мозок знає, що робиться в середині тіла, дає всю інформацію, цілу картину, «каже» людині, як робити в різних ситуаціях. Мозок – дуже важливий, тому він розташований у кістяній коробці – черепі, який захищає мозок від травми.

Мозок дуже пластичний. Коли ми вчимося робити щось нове, він змінюється. Наприклад, мозок студента відрізняється від мозку працівника, тому що ці люди виконують різну роботу. Мозок виконує величезну роботу і потребує багато енергії. Саме тому людина повинна добре і якісно їсти. Якщо мозок тренувати, він може виконувати дуже складні завдання.

Цікаво, що під час мовлення активізуються різні частки мозку: ті, що «думають» і ті, що рухають губами, ротом, язиком і легенями.

Ми твердо стоїмо прямо на двох ногах і не падаємо, а скелет і м'язи допомагають нам рухатися завдяки командам мозку.

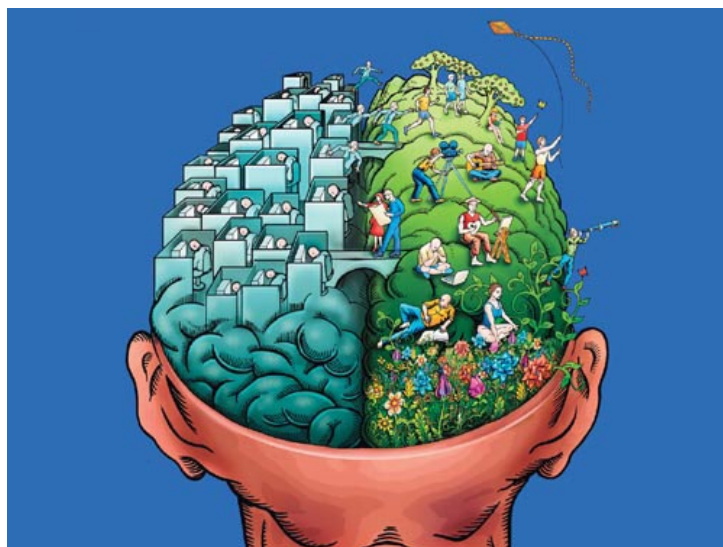
Протягом усього життя тіло людини змінюється за допомогою внутрішньої річки – крові, яка приносить органам кисень і інші корисні елементи.

Люди і тварини вміють швидко реагувати на те, що є навколо їх за допомогою нервової системи. Нервова система має «годинник» і «термометр» і швидко регулює роботу нашого організму.

Всім цим процесам дає імпульс головний мозок, який є унікальним органом.

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

1. Як влаштоване тіло людини?
2. Який орган є диригентом організму?
3. З чого складається мозок?
4. За що відповідає ліва півкуля?
5. За що відповідає права півкуля?
6. Звідки мозок одержує інформацію?
7. Де розташований мозок?
8. Чому саме він розташований у черепі?
9. Чому ми кажемо, що мозок дуже пластичний орган?
10. Що нам допомагає стояти і рухатися?
11. Чому люди і тварини вміють швидко реагувати на те, що є навколо їх?
12. Який орган все сканує і дає імпульс всім системам і процесам?

Заняття 6

Тема: В ПОЛІКЛІНІЦІ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

звикати – звикнути до кого? до чого?

мороз

хворіти-захворіти

почувати

кашель

температура

горло

сироп

таблетки

легені

поліклініка

радити-порадити кому? що робити?

лікар

хворий

скаржитися на що?

фонендоскоп

дихати

виписувати-виписати що?... рецепт

одужувати-одужати

приймати ліки

зміцнювати-зміцнити

малина

смородина

мед

Завдання 2. Читайте текст.

Мене звати Хішам. Я іноземний студент. Я приїхав з Марокко. Тепер я студент і навчаюся в Харківській державній академії фізичної культури. Я хочу стати тренером.

Моя країна знаходиться в Африці. Звичайно, всі знають, що це країна, де дуже жарко і де немає зими. Що таке зима – про це я дізнався в Україні. Тут я вперше побачив сніг, лід на річці. Спочатку я дуже дивувався, а потім звик.

Але я не можу звикнути до холоду. В Україні бувають морози до мінус 20 градусів. Тому я дуже часто хворію. Хоча вдома я хворів рідко.

Ось і сьогодні я прокинувся і відчув, що у мене болить голова, болить горло, є кашель і, напевно, температура. Я сказав викладачеві, що погано себе почуваю, тому на занятті не буду. Викладач порадив мені піти до лікаря у поліклініку.

Я тепло одягнувся і пішов у поліклініку. Я підходжу до кабінету лікаря і чекаю.

„Наступний, заходьте, будь ласка!” – чую я і заходжу до кабінету лікаря.

– Добрий день, лікарю! – вітаюся.

– Добрий день, хворий! – вітається лікар і показує, що я маю сісти.

– На що Ви скаржитесь? – запитує мене лікар.

– Лікарю, у мене болить голова, болить горло, є кашель і, напевно, температура.

– Розкрийте рот, скажіть „А”. Так, Ваше горло почервоніло і запалене. Є інфекція. У Вас є температура?

– Так, 37,2.

– Це не дуже хороша температура, вона свідчить про те, що Ви хворієте. У Вас в організмі інфекція. Тепер давайте Вас послухаю. Роздягайтесь, будь ласка.

Я знімаю сорочку і лікар прикладає фонендоскоп до моєї спини, а потім до грудей: він слухає, як я дихаю, правильно чи ні.

– Ваші легені чисті. Отже, це гостре респіраторне захворювання. Одягайтесь і сідайте. А я Вам випишу рецепт.

Для мене „рецепт” – це теж незнайоме слово, і лікар пояснює мені, що це папір, де він пише латиною аптекареві, які ліки я маю купити, щоб одужати.

Потім лікар пояснює мені, як я повинен приймати ліки: – По-перше, ось таблетки, які потрібно приймати 3 рази на день після їжі, це сироп проти кашлю, це вітаміни, які треба пити 4 рази на день 20 днів, щоб зміцнити Ваш організм. І, звичайно, пити багато чаю з лимоном, малиною, смородиною, медом. І все буде добре. А я на Вас чекаю через 3 дні.

–Дякую, лікарю, до побачення!

– До побачення! Не забудьте зайти до аптеки!

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання:

1. Звідки приїхав Хішам?
2. Де знаходиться його батьківщина?
3. Який клімат в Марокко?
4. Який клімат в Україні?
5. Чому зима здивувала Хішама?
6. Чому Хішам часто хворіє?
7. Чому студент не пішов на заняття?
8. Що йому сказав викладач?
9. Куди пішов Хішам?
10. Чому лікар вирішив, що Хішам хворий?

11. Яка температура тіла була у студента?
12. Що таке рецепт?
13. Що лікар написав у рецепті?
14. Який чай повинен пити хворий?

Завдання 4. Перекажіть текст.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

У мене болить ... голова. горло шия рука серце печінка нога	У мене болять ... зуби очі вуха ноги руки
---	---

У мене... головний біль нежить кашель грип висока температура

Завдання 5. Читаємо парами.

- а) – Що у вас болить?
– У мене болить рука.
- б) – Як ви почуваетесь?
– Мені погано (добре, краще, гірше).
- в) – Що трапилось?
– У мене температура та кашель.

Завдання 6. Складаємо аналогічні діалоги.

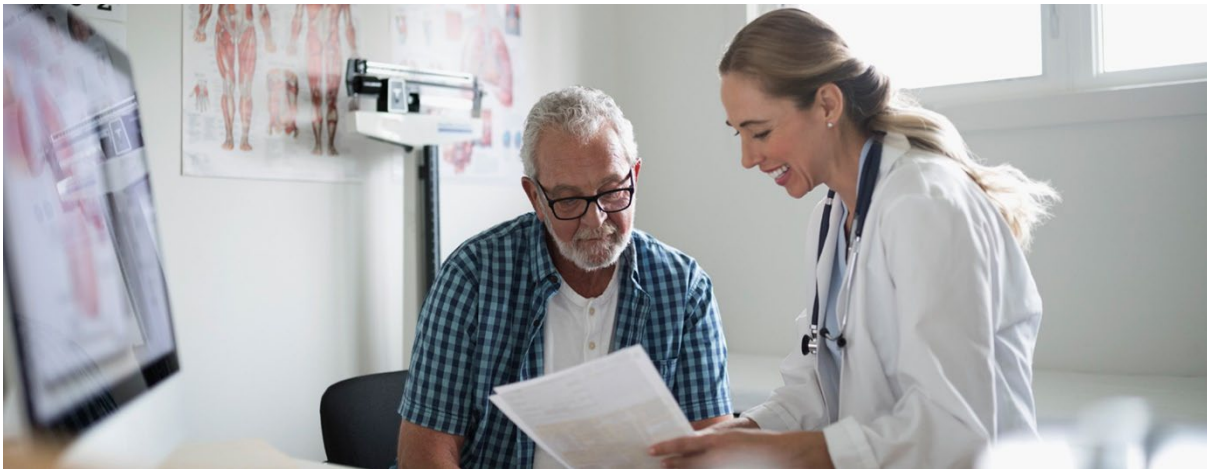
Завдання 7. Напишіть потрібні форми дієслів.

1. Я не можу ... до холоду.
2. Вдома я ... рідко.
3. У мене ... голова та горло.

4. Я погано себе
5. На що Ви ...?
6. Я повинен ... ліки.
7. Я на Вас ... через 3 дні.

Завдання 8. Доповніть діалоги.

1. – _____ ?
– У мене болить голова, температура та кашель.
2. – _____ ?
– Мені погано.
3. _____ ?
– Так, 37,2.

Завдання 9. Поставте запитання до підкреслених слів.

1. Я навчаюся в академії фізичної культури.
2. Мій друг хоче стати тренером.
3. Студент пішов у поліклініку.
4. У мене температура 37,2.
5. Лікар слухає хворого.

Завдання 10. Граймо.

1. Ваш приятель захворів. Зателефонуйте лікарю. Поясніть, що трапилося з вашим приятелем.
2. Ваш приятель має поганий вигляд. Запитайте, як він почувається. Скажіть, що ви думаєте про стан його здоров'я.
3. Ви погано почуваєтеся. Запитайте у друзів, що треба робити.

Завдання 11. Посміхніться.

Син надумав вчитися на лікаря-кардіолога. Довідавшись про це, батько вилаяв його:

– Ото нерозумний! Краще вчитися на стоматолога, бо у людини серце одне, а зубів – тридцять два.

Заняття 7

Тема. В АПТЕЦІ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

шукати що?

здоров'я

ліки

аптекарь

приймати ліки

лікуватися

Завдання 2. Читайте текст.

Я вийшов із поліклініки і пішов шукати аптеку. Це просто. У місті дуже багато аптек і там можна купити будь-які ліки. Ось і аптека. Вона називається „Здоров’я”. Я заходжу до аптеки. Це сучасна і дуже красива будівля. На вулиці холодно, а всередині тепло. Пахне ліками. Я звертаюсь до аптекаря:

– Добрий день! Я хочу купити ось ці ліки, – і віддаю йому рецепт.

Тепер я знаю, що означає це слово. Лікар пояснив мені, що рецепт – це папір, де пишеться латиною аптекареві, які ліки хворий має купити, щоб вилікуватися. Аптекар швидко подає мені все, що написав лікар:

– Будь ласка. З Вас 53 гривні 60 копійок. Ви знаєте, як потрібно правильно вживати ліки?

– Так, дякую, майже все я запам’ятав. Але якщо Вам неважко, то повторіть, будь ласка!

Аптекарка посміхається і повторює мені, як я маю лікуватися:

– По-перше, ось таблетки, які потрібно приймати 3 рази на день після їжі, це сироп проти кашлю, це вітаміни, які треба пити 4 рази на день 20 днів, щоб зміцнити Ваш організм. І, звичайно, лікар говорив Вам пити багато чаю з лимоном, малиною, смородиною, медом. І все буде добре. Бажаю Вам більше не хворіти!

– Дякую Вам! – говорю я і виходжу з аптеки.

Тепер можна йти в гуртожиток відпочивати і лікуватися, тому що хворіти – це не дуже приємно.

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання:

1. Куди пішов після поліклініки Хішам?
2. Що таке аптека?
3. Як називається аптека?
4. До кого потрібно звертатися за ліками в аптеці?
5. Що таке рецепт?
6. Скільки грошей заплатив Хішам за ліки?
7. Як потрібно лікуватися студентові?
8. Який чай йому потрібно пити?

Завдання 4. Перекажіть текст.

Завдання 5. Читаємо парами.

- Добрий день!
- Добрий день!

- Я порізав палець. У мене рана. Дайте мені, будь ласка, вату, пластир, бинт, зеленку і перекис водню.
- Будь ласка.
- Порадьте мені, будь ласка, якісну мазь.
- В аптеці є ефективна мазь «Рятівник». Я Вам раджу її купити.
- Скільки коштує ця мазь?
- 25 (двадцять п'ять) гривень.
- Дайте мені, будь ласка, цю мазь.
- Будь ласка! За все – сімдесят гривень.
- Дякую.
- Будь ласка.

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання:

1. Куди хлопець пішов?
2. Що хлопець купив в аптеці?
3. Яку мазь порадив купити аптекар?
4. Скільки коштує мазь?

Завдання 7. Складаємо аналогічні діалоги.

Завдання 8. Напишіть потрібні форми дієслів.

1. Аптека ... „Здоров'я”.
2. Ліки потрібно ... 3 рази на день.
3. Бажаю Вам більше не ... !
4. Хішам ... 25 гривень за ліки.

5. Я Вам ... її купити.

6. Скільки ... ця мазь?

Завдання 9. Доповніть діалоги.

1. – _____ ?

– 25 (двадцять п'ять) гривень.

2. – _____ ?

– 3 рази на день після їжі.

3. – _____ ?

– У мене температура та кашель.

4. – _____ ?

– Так, є.

Завдання 10. Поставте запитання до підкреслених слів.

1. Я вийшов із поліклініки.
2. Друг пішов в аптеку.
3. На вулиці холодно.
4. Студент віддає рецепт аптекаряю.
5. Ліки коштують 25 гривень.

Завдання 11. Складіть розповідь про відвідування аптеки.

Заняття 8

Тема: НАЗВИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН І РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

Завдання 1. Прочитайте активну лексику та запам'ятайте:

розклад занять

пара (перша, друга, третя, четверта)

поверх

навчальні дисципліни

анатомія

біологія

історія

хімія

інформатика

контрольна робота

старанно

відмінно

Завдання 2. Читайте діалоги.

– Доброго ранку!

– Доброго ранку!

– Це мій друг. Його звати Алі.

– Дуже приємно. Де ти навчаєшся, Алі?

– Я навчаюся в академії фізичної культури.

– Де знаходиться факультет спортивних ігор?

– На третьому поверсі.

- Добрий день!
- Добрий день!
- Скажіть, будь ласка, де знаходиться розклад?
- Розклад знаходиться там.
- Я не розумію, яка у вас друга пара?
- Друга пара – анатомія.
- Дякую.

- Добрий день!
- Добрий день!
- Яка це група?
- Це п'ята група.
- Яка зараз пара?
- Зараз перша пара – українська мова.

Завдання 3. Прочитайте матеріал таблиці

Що?	Де?
медичний факультет	на медичному факультеті
перший поверх	на першому поверсі
другий поверх	на другому поверсі
третій поверх	на третьому поверсі
четвертий поверх	на четвертому поверсі
п'ятий поверх	на п'ятому поверсі
Північний корпус	у Північному корпусі
десятий гуртожиток	у десятому гуртожитку

Завдання 4. Дайте відповіді на питання.

1. Де знаходиться деканат? (третій поверх)
2. Де знаходиться факультет спортивних ігор? (третій поверх)
3. Де знаходиться кафе? (перший поверх)
4. Де висить розклад занять? (другий поверх)
5. Де ви вивчаєте українську мову? (другий поверх)
6. Де ви навчаєтеся? (факультет спортивних ігор)
7. Де ви живете? (перший гуртожиток)

Завдання 5. Прочитайте діалог

- Привіт!
- Привіт! Я новий студент. Яка перша пара у вівторок?
- У вівторок перша пара історія.
- А друга?
- Друга-українська мова.

Завдання 6. Прочитайте матеріал таблиці та запам'ятайте.

Що?	Коли?
понеділок	у понеділок
вівторок	у вівторок
середа	у середу
четвер	у четвер
п'ятниця	у п'ятницю
субота	у суботу
неділя	у неділю

Завдання 7. Дайте відповіді за зразком.

Зразок:

– *Коли у вас анатомія?*

– *Анатомія у нас у понеділок.*

Коли у вас українська мова?

Коли у вас історія?

Коли у вас біологія?

Коли у вас інформатика?

Коли ви навчаєтеся в академії?

Коли ви відпочиваєте?

Коли ви купуєте продукти?

Завдання 8. Доповніть речення.

Сьогодні вівторок, а завтра буде...

Завтра буде субота, а сьогодні...

Учора була неділя, а сьогодні...

Сьогодні вівторок, а післязавтра буде...

... – перший день тижня, а ... – останній день тижня.

Завдання 9. Доповніть діалог.

– Доброго дня!

– ...

– Де ви навчаєтеся ?

– ...

– Що ви вивчаєте?

...

– Пробач. Зараз буде дзвоник. До побачення!

–...

Завдання 10. Запитайте:

Зразок: Студент читає книгу.

Що читає студент?

Марія пише вправу. Ахмед перекладає текст. Викладач читає лекцію. Джон слухає музику. Студенти добре знають біологію. Ми вивчаємо українську мову.

Запам'ятайте!

Восьма година – о восьмій годині

Друга година – о другій годині

Сьома година – о сьомій годині

Завдання 11. Читайте текст.

Ми – іноземні студенти. Зараз ми живемо в Харкові і навчаємося в Харківській державній академії фізичної культури. Ми будемо навчатися тут 5 років. Факультет спортивних ігор знаходиться на третьому поверсі. На другому поверсі ми бачимо розклад занять. Кожен день у нас три або чотири пари. Ми вивчаємо анатомію, біологію, хімію, історію, українську мову. Заняття починаються о дев'ятій годині, а закінчуються о третій годині. Зараз ми вивчаємо українську мову. Я люблю українську мову, тому що вона дуже красива. Післязавтра, у п'ятницю, ми писатимемо контрольну роботу. Ми навчаємось старанно, тому що в червні хочемо відмінно скласти іспити. Ми навчаємось кожен день крім суботи та неділі. В суботу та неділю ми відпочиваємо .

Завдання 12. Дайте відповіді на питання до тексту:

1. Де ви зараз живете?
2. Де ви навчаєтесь?
3. Де знаходиться факультет спортивних ігор?
4. Що ви бачите на третьому поверсі?
5. Які предмети ви вивчаєте на факультеті спортивних ігор?
6. Коли починаються заняття?
7. Коли закінчуються заняття?
8. Що ви зараз вивчаєте?
9. Чому ви любите українську мову?
10. Як ви навчаєтесь? Чому?
11. Коли ви навчаєтесь?
12. Коли ви відпочиваєте?

Завдання 13. Складіть розповідь про свій розклад занять.

Заняття 9

Тема: НАША АКАДЕМІЯ

Завдання 1. Прочитайте активну лексику та запам'ятайте:

державна	спортивні ігри
державний	одноборства
фізична культура	циклічні види спорту
заснувати	боротьба
бути заснованим	важка атлетика
мета	грати провідну роль у
вищий навчальний заклад	розвитку спорту
будувати – побудувати	видатний спортсмен
навчатися	викладач
вчитель фізичного виховання	відомий вчений
факультет фізичного	викладач
виховання	відомий вчений
денне відділення	
працювати	

Завдання 2. Читайте діалоги.

- Добрий день! Ти студент ?
- Добрий день! Так, я студент.
- Де ти навчаєшся ?
- Я навчаюсь у Харківській державній академії фізичної культури.
- Ти студент Харківської державної академії фізичної культури ?
- Так, я студент Харківської державної академії фізичної культури.

Навчатися де ?	Студент який ?
<p>Навчатися</p> <ul style="list-style-type: none"> - у академії - на факультеті - в групі 	<p>Студент</p> <ul style="list-style-type: none"> - академії - факультету - групи

* * *

– Привіт! Скільки факультетів у Харківській державній академії фізичної культури ?

– Привіт! Я там навчаюсь і знаю, що в академії 4 факультети.

– Які вони ?

– Факультет спортивних ігор та одноборств, циклічних видів спорту, факультет фізичної терапії та здоров'я людини...

– Скільки відділень в академії ?

– В нашій академії 2 відділення: денне та заочне.

– Хто є головою академії ?

- Головою академії є ректор.
- Хто є головою факультету ?
- Головою факультету є декан.

* * *

- Ти давно навчаєшся в Харківській державній академії фізичної культури ?
- Я навчаюсь тут 2 роки.
- Ти знаєш всіх викладачів академії ?
- Так, багато з них є відомими вченими, а на спортивних факультетах працюють заслужені тренери, заслужені майстри спорту та майстри спорту міжнародного рівня, судді міжнародних категорій.
- Де ти будеш працювати після закінчення академії ?
- Після закінчення академії я можу працювати в школі, в спортивному клубі та в спортивному комітеті моєї держави.

- Ким ти будеш після закінчення академії ?
- Я буду тренером або вчителем фізичного виховання.

Завдання 3. Прочитайте матеріал таблиці.

Де ?	Ким ?
Працювати - в академії - в школі - в клубі - в комітеті	Бути - тренером - вчителем - майстром спорту - суддею
Після чого ?	
Після	- заняття - закінчення академії - роботи - тренування - матчу

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання.

1. Ви студент ?
2. Де ви навчаєтесь ?
3. На якому факультеті ви навчаєтесь ?
4. Ви будете навчатися в магістратурі ?
5. Яким видом спорту ви займаєтесь ?
6. В якому виді спорту ви спеціалізуєтесь ?

7. Де ви будете працювати після закінчення академії ?
8. Ви будете майстром спорту ?
9. Ви будете суддею в своєму виді спорту ?

Завдання 5. Доповніть словосполучення.

Харківська державна...

вищій навчальний...

навчатися у...

вчитель фізичного...

факультет фізичного...

факультет спортивних...

факультет циклічних...

факультет фізичного...

займатися різними...

спеціалізуватися в різних...

викладачі є відомими...

заслужений майстер...

суддя міжнародної...

Завдання 6. Доповніть діалог.

- Добрий день!
- ...
- Де ти навчаєшся ?
- ...
- Де знаходиться академія ?
- ...
- На якому факультеті ти навчаєшся ?
- ...
- Яким видом спорту ти займаєшся ?
- ...
- В якому виді спорту спеціалізується твій друг ?
- ...
- Ким ти будеш після закінчення академії ?
- ...
- Ким буде твій друг ?
- ...
- Де ви будете працювати ?
- ...

Завдання 7. Запитайте:

Зразок:

– Харківська державна академія фізичного виховання – відомий вищий навчальний заклад України.

– Який навчальний заклад ХДАФК ?

1. В ХДАФК навчається багато студентів.

2. В академії є 2 відділення.

3. В академії є 4 факультети.

4. Студенти ХДАФК спеціалізуються в різних видах спорту.

5. Студенти ХДАФК займаються гімнастикою, боротьбою, боксом, легкою атлетикою, важкою атлетикою, лижами, плаванням, спортивними іграми.

6. Іноземні студенти навчаються на різних факультетах.

7. Видатні спортсмени України навчались в ХДАФК.

8. В академії працюють багато відомих вчених.

9. В академії працюють заслужені тренери, заслужені майстри спорту та судді міжнародної категорії.

10. Після закінчення ХДАФК студенти працюють вчителями фізичного виховання, тренерами або спортивними менеджерами.

Завдання 8. Читайте текст.

Наша академія

Харківська державна академія фізичної культури була заснована у 1932 році як інститут фізичної культури, коли місто Харків був столицею України. Через декілька років місто Київ стало столицею України і інститут фізичної культури переїхав до Києва, а в Харкові працював спортивний факультет Київського інституту фізичної культури. У 1989 році він став Харківським державним інститутом фізичної культури, а у 2002 році він був реорганізованим у академію. Основною метою цього закладу вищої є побудувати наукову базу фізичного виховання, навчити тренерів та майбутніх вчителів фізичного виховання.

У Харківській державній академії фізичної культури навчається понад 2000 студентів на денному та заочному відділеннях. В академії

є 4 факультети: спортивних ігор та одноборств, циклічних видів спорту, факультет фізичної терапії та здоров'я людини, факультет магістратури, заочного навчання та підвищення кваліфікації.

В академії є магістратура та аспірантура. Студенти нашої академії спеціалізуються в різних видах спорту, таких як: гімнастика, боротьба, бокс, легка атлетика, важка атлетика, лижі, плавання, спортивні ігри, гандбол, баскетбол, волейбол, футбол тощо. Наша академія грає велику роль у розвитку фізичної культури та спорту в Україні. Вона виконує всі необхідні програми фізичного розвитку. Іноземні студенти вчаться на різних факультетах та беруть участь у різних видах спорту. Багато видатних спортсменів навчалися в нашій академії: Людмила Дзигалова, Рустам Шарипов, Катерина Серебрянська, Василь Жданов, Юлія Домчевська та інші.

В академії є багато викладачів, які стали відомими вченими. На спортивних факультетах працюють заслужені тренери, заслужені майстри спорту та майстри спорту міжнародного рівня, судді міжнародної категорії.

Студенти Харківської державної академії можуть працювати у школах, спортивних клубах та різних спортивних комітетах.

Завдання 9. Дайте відповіді на питання до тексту.

1. Коли була заснована Харківська державна академія фізичної культури ?
2. Що ви знаєте про історію академії ?
3. Що є метою нашої академії ?
4. Що є метою нашої академії ?
5. Які факультети ви знаєте ?
6. Якими видами спорту займаються студенти ХДАФК ?
7. Які видатні українські спортсмени навчалися в нашій академії?
8. Які викладачі працюють в ХДАФК ?
9. Де працюють студенти після закінчення ХДАФК ?
10. Де ви будете працювати після закінчення ХДАФК ?
11. В якому виді спорту ви спеціалізуєтесь ?
12. Вам подобається навчатися у нашій академії ?

Завдання 10. Розкажіть про Харківську державну академію фізичного виховання.

Заняття 10

Тема: МОЄ ТРЕНУВАННЯ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

Тренуватися (де?) в спортзалі, в залах

на спортивному майданчику,

на спортивних майданчиках

на тенісному корті, на тенісних кортах

на стадіоні, на стадіонах

в басейні, в басейнах

у відкритих залах = на відкритому повітрі

в закритих залах

на шосе або велосипедних доріжках

Двічі на тиждень

Тричі на тиждень

Тривати близько 3 годин, близько 20 хвилин

Складатися (з чого?) з повільного бігу

з швидкого бігу

Розминка

Розігрів тіла

Запобігти розтягненню і розривам м'язів

Напружена фізична робота

Легені, серце, м'язи та нервова система

Зменшити кількість травм

Тренуватися за вказівками тренера

Приділяти велику увагу оволодінню технікою, тактикою

Готуватися до змагань

Завдання 2. Прочитайте речення і знайдіть активну лексику.

1. Гімнасти тренуються в спортзалі.
2. Баскетболісти, волейболісти та гандболісти – на критих і відкритих спортивних майданчиках або в спортивних залах.
3. Тенісисти тренуються на тенісних кортах.
4. Легкоатлети зазвичай тренуються на стадіонах на відкритому повітрі, хоча взимку вони іноді проводять тренування у закритих залах.
5. Боксери тренуються в залах боксу.

6. Футболісти тренуються на стадіоні.
7. Фехтувальники тренуються у залах фехтування.
8. Велосипедисти – тренуються на шосе або велосипедних доріжках.
9. Плавці тренуються в басейнах.
10. Кожне тренування починається з періоду розминки.
11. Розминка складається з повільного бігу, потім швидкого бігу.
12. Розігрів тіла допомагає запобігти розтягненню і розривам м'язів.
13. Кожен спортсмен повинен підготувати весь свій організм (легені, серце, м'язи та нервову систему).
14. Велику увагу тренер приділяє оволодінню технікою, тактикою та основними елементами того чи іншого виду спорту.

Завдання 3. Читайте діалоги.

- Привіт! Скажи, будь ласка, який твій спорт?
- Привіт! Мій спорт – це бокс.
- Де ти тренуєшся?
- Я тренуюсь в залах боксу.
- Це відкритий зал чи закритий?
- Взагалі, закритий, але влітку ми можемо тренуватися і у відкритих залах.
- Ти знаєш, де тренується Сальма?
- Звісно, знаю! Вона тенісист і тренується на тенісних кортах.
- Перекажуй їй вітання!
- Дякую!

- Привіт! Ти студент Харківської державної академії фізичної культури?
- Так, я футболіст і тренуюся на стадіоні.
- З чого складається твоє тренування?
- Кожне тренування починається з періоду розминки, яка триває десь 20 хвилин. Розминка складається з повільного бігу, потім швидкого бігу.
- Для чого тобі розминка, я думаю, що це марна трата часу!
- Ні! Розминка – це розігрів тіла. Розігрів тіла допомагає запобігти розтягненню і розривам м'язів.
- О! Я не знав!

- Привіт, Ахмеде! Куди ти йдеш?
- Я йду на тренування в басейн, тому що я плавець.
- Скажи, будь ласка, у плавців теж є розминка?
- Звичайно, є! Кожен спортсмен повинен перед напруженою фізичною роботою підготувати весь свій організм: і легені, і серце, і нервову систему.
- З чого складається твоя розминка?
- Ти не повіриш, але розминка плавців починається в залі, і спортсмени виконують кілька вправ. Зазвичай, ці вправи пов'язані з махами руками вперед і назад.
- Дуже цікаво!

Завдання 4. Прочитайте текст та знайдіть відповідь на запитання, з чого складається тренування.

Моє тренування

Ми навчаємося в Харківській державній академії фізичної культури. Студенти нашої академії займаються різними видами спорту.

Вони тренуються в різних місцях: гімнасти в спортзалі, баскетболісти, волейболісти та гандболісти - на критих і відкритих спортивних майданчиках або в спортивних залах, тенісисти - на тенісних кортах, легкоатлети зазвичай тренуються на стадіонах на відкритому повітрі, хоча взимку вони іноді проводять тренування у закритих залах. Боксери тренуються в залах боксу, футболісти - на стадіоні, фехтувальники – у залах фехтування, велосипедисти - на шосе або велосипедних доріжках, а плавці зазвичай тренуються в басейнах.

У нас проводяться спеціальні тренінги тричі на тиждень: у понеділок, середу та п'ятницю. Як правило, кожне тренування триває близько 3 годин, після чого ми приймаємо теплий душ.

Кожне тренування починається з періоду розминки, яка триває близько 20 хвилин. Розминка складається з повільного бігу приблизно на півмилі, потім швидкого бігу приблизно на чверть милі. Далі спортсмени виконують кілька вправ, які залежать від виду

спорту, яким вони займаються. Розігрів тіла дуже важливий. Це допомагає запобігти розтягненню м'язів.

Кожен спортсмен повинен перед напруженою фізичною роботою підготувати весь свій організм (легені, серце, м'язи та нервову систему) до фізичних занять. Тому перед тренуванням у спортсменів проводиться розминка. Правильна розминка не тільки зменшує кількість травм, а й запобігає розтягненням і розривам м'язів.

Ми тренуємося за вказівками тренера. Велику увагу тренер приділяє оволодінню технікою, тактикою та основними елементами того чи іншого виду спорту. Іноді ми тренуємося з командою або партнером. Ми виконуємо різні вправи і готуємося до змагань.

Завдання 5. Доповніть речення.

1. Ми навчаємося в
2. Студенти нашої академії займаються... .
3. Вони тренуються в різних місцях: гімнасти в ... , баскетболісти, волейболісти та гандболісти на ... , тенісисти – на ... , легкоатлети зазвичай тренуються на
4. Боксери тренуються в ... , футболісти – на ... , фехтувальники – у ... , велосипедисти – на ... , а плавці в
5. У нас проводяться спеціальні тренінги ... на день.
6. Кожне тренування триває
7. Кожне тренування починається
8. Розминка складається з
9. Це допомагає запобігти
10. Велику увагу тренер приділяє

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання.

1. Чим займаються студенти в академії?
2. Коли проводяться спеціальні тренінги?
3. Чому розминка дуже важлива?
4. Хто приділяє велику увагу оволодінню технікою і тактикою?
5. Хто зазвичай проводить тренування?
6. Яка мета вашого тренування?

Завдання 7. Розкажіть про своє тренування.

Заняття 11

Тема: ХАРКІВ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику:

численність

населення

заснувати

старовинне

розташувати

найдовша вулиця

більшість заводів

знаходиться

з'єднувати райони

видатний поет та письменник

чудовий пам'ятник

побудувати

подобатися

Завдання 2. Читайте діалоги.

– Привіт! Ти знаєш усі вулиці та проспекти Харкова ?

– Ні. Я недавно приїхав до Харкова і знаю тільки проспект

Науки та вулицю Сумську.

– Так, добре, що ти там був. Вулиця Сумська – центральна вулиця Харкова, на проспекті Науки знаходиться багато університетів, де навчаються іноземні студенти.

– Пішли погуляємо до саду Шевченка. Ти покажеш мені чудовий пам'ятник видатному поету.

– Так. Пішли разом.

* * *

– Привіт, Ровшане! Я живу в Харкові недавно та не знаю, як проїхати до Харківської державної академії фізичної культури.

– Ти можеш їхати різними видами транспорту, але найзручніший вид транспорту в Харкові – це метро. Метро має 3 лінії та з'єднує різні райони міста.

– В Харкові багато місць, де можна побувати ?

– Так. В Харкові є багато парків та скверів, є широкі та довгі вулиці, де розташовані заводи, фабрики, університети, музеї.

– Я дуже хочу швидше знати все про таке чудове місто!

Завдання 3. Прочитайте матеріал таблиці.

Однина	Множина
місто	міста
центр	центри
пагорб	пагорби
річка	річки
завод	заводи
фабрика	фабрики
телевізор	телевізори
трактор	трактори
вулиця	вулиці
проспект	проспекти
лінія	лінії
парк	парки
сквер	сквери
іноземний студент	іноземні студенти

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання.

1. В якому місті ви живете ?
2. Скільки річок у Харкові ?
3. В нашому місті є фабрики та заводи ?
4. Як ви думаєте, що вони випускають ?
5. Які вулиці в Харкові ви знаєте ?
6. Які парки та сквери ви бачили ?
7. Які чудові пам'ятники видатним людям ви знаєте ?
8. Скільки ліній метро у Харкові ?

Завдання 5. Доповніть словосполучення.

Науковий центр – наукові ...

чудове місто – чудові ...

одна річка – три ...

один завод – багато...

випускають трактор – випускають ...

цікавий музей – цікаві ...

широкий проспект – широкі ...

центральна вулиця – центральні ...

найбільша площа – найбільші ...

Завдання 6. Доповніть діалог.

– Привіт!

– ...

– Ви ходили подивитися на широкий проспект ? Як він називається ?

– ...

– Як називається центральна вулиця у Харкові ?

– ...

– Який парк або сквер ви знаєте у центрі міста ?

– ...

– Які пам'ятники у Харкові ви бачили ?

– ...

Завдання 7. Запитайте:

Зразок:

- Харків – науковий центр України ?
- Який центр Харків ?
- 1. Харків було засновано у 1656 році.
- 2. Харкову понад 360 років.
- 3. Через місто протікає 3 річки.
- 4. В Харкові багато заводів та фабрик.
- 5. Проспект Героїв Харкова – найдовша вулиця Харкова.
- 6. В центрі знаходяться музеї.
- 7. Метро з'єднує всі райони міста.
- 8. В Харкові є багато парків та скверів.
- 9. Майдан Свободи є найбільшою площею Європи.
- 10. Пам'ятник Тарасу Шевченко знаходиться в саду Шевченко.
- 11. Харків дуже подобається іноземним студентам.

Завдання 8. Читайте текст.

Харків

Харків – друге за чисельністю населення місто України, науковий центр України, центр Харківської області. Харків засновано 28 березня 1654 року. Це старовинне місто. Йому 360 років. Зараз у Харкові живе півтора мільйони людей. Місто розташовано на пагорбах. Найбільший пагорб має висоту 200 метрів над рівнем моря. Через місто протікає 3 річки: Уди, Харків та Лопань.

Харків – адміністративний, економічний, транспортний, навчальний та культурний центр України, її перша столиця.

В Харкові є багато заводів та фабрик, які випускають телевізори, одяг, турбіни та трактори. Проспект Героїв Харкова, на якому стоїть більшість заводів - це найдовша вулиця Харкова. А в центрі міста знаходиться історичний музей, який розповідає про історію Харкова

і його сьогодення. У Харкові працює метро, яке має три лінії та з'єднує різні райони міста.

А ще в Харкові є багато парків та скверів. Широка вулиця, на якій знаходиться декілька університетів, має назву проспект Науки. Площа, яка знаходиться неподалеку, – це майдан Свободи. Майдан Свободи є найбільшим у Європі. Поруч з майданом Свободи розташований сад, який носить ім'я Тараса Шевченка. Там знаходиться пам'ятник Тарасу Шевченко – видатному українському поету та письменнику. Кожна людина, яка побувала в Харкові, знає цей чудовий пам'ятник. Поруч проходить центральна вулиця міста, вулиця Сумська.

В Харкові багато спортивних споруд та спортивних майданчиків. В Харкові знаходиться стадіон Металіст, де тренується міська футбольна команда.

В Харкові багато місць, де можна побувати. Харків дуже подобається іноземним студентам, які живуть тут 4-5 років.

Завдання 9. Дайте відповіді на питання до тексту.

1. Коли було засновано Харків ?
2. Скільки років нашому місту ?
3. Скільки річок у Харкові, як вони називаються ?
4. Який центр Харків ?
5. Яка найдовша вулиця Харкова ?
6. Що розташовано на Проспекті Героїв Харкова ?
7. Що знаходиться у центрі Харкова ?

8. Яка площа найбільша в Європі ?
9. Що знаходиться поруч з майданом Свободи ?
10. Якому видатному поету стоїть пам'ятник у саду Шевченка?
11. Як називається центральна вулиця Харкова ?
12. Які спортивні споруди є у нашому місті ?
13. Вам подобається жити і навчатися у Харкові ?

Завдання 10. Розкажіть про Харків.

Завдання 11. Розкажіть про своє рідне місто.

Заняття 12

Тема: УКРАЇНА

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

незалежна країна

уряд, герб, гімн

населення

державна

Східна Європа

розвиток стосунків

Карпатські гори

залізо

вугілля

марганець

калій

газ

Організація Об'єднаних Націй

відбуватися

відбуваються вистави

спортивні споруди

спортивні майданчики

міжнародні турніри

Завдання 2. Читайте діалоги.

- Добрий день! Як справи ?
- Добрий день! Я тільки приїхав до України. Це країна, в якій я буду жити 4 або 5 років.
- Ти знаєш, яке місто є столицею держави ?
- Так. Це чудове місто Київ.

- Я чув, що в Україні є інші великі міста, які є індустріальними, культурними та спортивними центрами.
- Так. В Україні найбільші міста – це Харків, Дніпро, Запоріжжя та Одеса.
- Дуже цікаво там побувати.

* * *

– Привіт. Куди ти їдеш ?

– Я їду до Харкова. Харків є науковим центром України. Я навчаюся в країні, яка знаходиться у Східній Європі.

– Де ти займаєшся спортом ?

– В Україні є багато спортивних споруд, стадіонів та майданчиків, на яких можна займатися різними видами спорту.

* * *

– Добрий день! Звідки ти приїхав ?

– Добрий день! Я приїхав з Києва.

– Де знаходиться Київ ?

– Це місто, яке знаходиться на півночі України. Звідки ти приїхав?

– Я приїхав з Туркменістану. Це країна, яка знаходиться на півдні Азії.

Завдання 3. Прочитайте матеріал таблиць.

Де ?	Звідки ?
на півночі	з півночі
на півдні	з півдня
на сході	зі сходу
на заході	з заходу
в державі	з держави
в Україні	з України
в місті	з міста
в Європі	з Європи
в Харкові	з Харкова
в Києві	з Києва
в театрі	з театру
на стадіоні	з стадіону
на спортивному майданчику	з спортивного майданчика
на турнірі	з турніру
в академії	з академії

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання.

1. Як називається країна в якій ви навчаєтесь ?
2. Як називається столиця України ?
3. Яка країна є найбільшою у Східній Європі ?
4. Які моря є в Україні ?
5. Які великі міста в Україні ви знаєте ?
6. Які природні ресурси в Україні ви знаєте ?
7. Чому кажуть, що Україна є науковим та культурним центром Східної Європи ?

Завдання 5. Прочитайте матеріал таблиці.

Просте речення	Складне речення
Україна – це країна на сході Європи. Україна має приємний клімат.	Україна – це країна на сході Європи, яка має приємний клімат.
Україна – розвита держава. Вона багата на залізо, вугілля, газ тощо.	Україна – розвита держава, яка багата на залізо, вугілля, газ тощо.
В Україні багато театрів, музеїв та бібліотек. В них приходять спектаклі та вистави.	В Україні багато театрів музеїв та бібліотек, у яких проходять спектаклі та вистави.

Завдання 6. Доповніть речення.

1. Україна – країна, яка...
2. Київ – місто, яке...
3. Тут багато університетів та академій, в яких...
4. Харків – це місто, до якого...
5. Харківська державна академія фізичної культури – це заклад,
у якому...

Завдання 7. Доповніть діалог.

- Привіт! Як справи ?
- ...
- Ти будеш вчитися в Україні ?
- ...

- Це країна, в якій ти будеш жити 4 або 5 років ?
- ...
- Які великі міста України ти знаєш ?
- ...
- Якими мінеральними ресурсами багата Україна ?
- ...
- Що знаходиться на півдні України ?
- ...
- Що знаходиться на заході України ?
- ...

Завдання 8. Запитайте.

Зразок:

– *Україна має свою територію, герб та гімн.*

– *Що має Україна ?*

1. Населення України 45 мільйонів чоловік.

2. Україна є найбільшою державою у Східній Європі.

3. В Україні є 2 моря: Чорне та Азовське.

4. На заході країни розташовані Карпатські гори.

5. Україна знаходиться на дорозі з Азії до Європи.

6. Україна – розвита держава, яка багата мінеральними ресурсами.

7. Київ, Харків, Дніпро, Запоріжжя, Одеса є найбільшими містами України.

8. В Україні багато університетів, академій, театрів, музеїв, бібліотек.

9. В Україні люблять спорт.

Завдання 9. Читайте текст.

Україна

Україна – незалежна країна. Вона має свою територію, уряд, герб та гімн. Населення України складає 45 мільйонів чоловік. Столиця України – місто Київ.

Україна є найбільшою державою у Східній Європі, яка має дуже приємний клімат.

Територіальне розташування країни дає можливість розвитку стосунків з різними країнами світу. В Україні є 2 моря: Чорне та Азовське. Найбільші ріки – Дніпро, Дністер та Донець, а на заході країни розташовані Карпатські гори.

Україна знаходиться на дорозі з Азії до Європи. Це розвинена індустріальна та аграрна держава, яка багата на залізо, вугілля, газ, марганець, калій та інші мінеральні ресурси.

Найбільшими містами України є Київ, Харків, Дніпро, Запоріжжя, Одеса, Львів.

Україна є науковим та культурним центром Східної Європи, має академію наук, численні університети та академії, є членом Організації Об'єднаних Націй.

В Україні багато театрів, музеїв, бібліотек, в яких відбуваються спектаклі та вистави.

В Україні люблять спорт, в кожному місті є численні спортивні споруди та майданчики, на яких можна займатися улюбленим видом спорту. В центрі Києва є найбільший в Україні стадіон, на якому проходять міжнародні турніри.

Завдання 10. Дайте відповіді на питання до тексту.

1. Що ви знаєте про Україну ?
2. Скільки чоловік складає населення України ?
3. Які природні багатства є в Україні ?
4. Які найбільші міста в Україні ?

5. Чому Україна є науковим та культурним центром Східної Європи ?

6. Чи люблять спорт в Україні ?

7. Вам подобається жити в Україні ?

Завдання 11. Розкажіть про Україну.

Завдання 12. Розкажіть про свою країну.

Заняття 13

Тема: СПОРТ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

любити спорт

займатися спортом, фізичною культурою

спортивні ігри

плавальний басейн

футбольне поле

футбол

теніс

бокс

фігурне катання

біг

плавання

боротьба

яхтовий спорт

каное

волейбол

важка атлетика, легка атлетика

гімнастика

шахи

бути заснованим

бути побудованим

з'явитися

отримати спеціальну спортивну освіту

глядач

приймати участь в Олімпійських іграх

Завдання 2. Читайте діалоги.

– Привіт! Ти любиш займатися спортом ?

– Привіт! Я дуже люблю спорт та фізичну культуру.

– Які спортивні ігри ти любиш ?

– Вдома я займався футболом та волейболом. В моїй країні мало стадіонів та спортивних майданчиків.

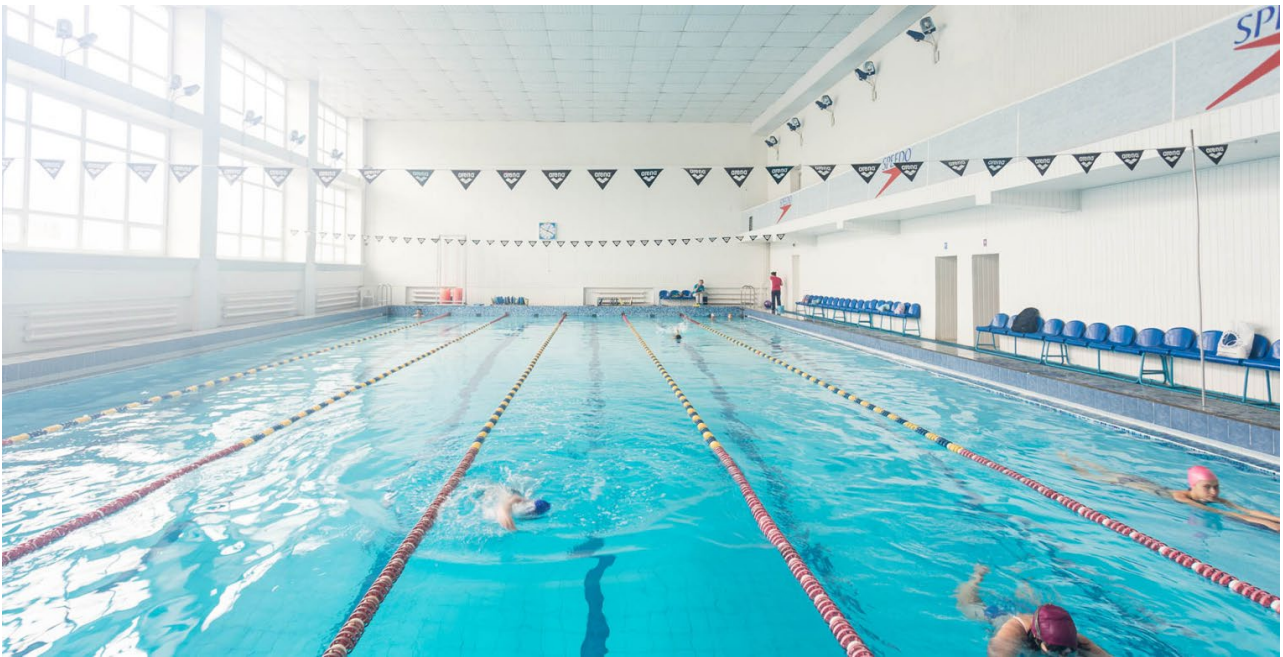
– Ти займаєшся легкою атлетикою в Україні ?

– Так, із задоволенням. Кожен день я ходжу на стадіон. Ходімо разом!

* * *

- Добрий день! Я чув ти не вмієш плавати. Це правда ?
- Так. Я не навчився плавати вдома.
- Ти хочеш навчитися добре плавати ?
- Так. Ходімо разом у плавальний басейн.
- Із задоволенням!

* * *

- Привіт! Ти студент Харківської державної академії фізичної культури ?
- Так. Я навчаюсь тут вже 2 роки.
- Яким видом спорту ти займаєшся ?
- Я дуже люблю волейбол, футбол, біг та теніс.
- Чи є в академії спортивні зали або майданчики ?
- Так. В академії є і зали для ігор, і спортивний майданчик для футболу. А ти чим займаєшся ?

– Я займаюсь боксом, важкою атлетикою та часто бігаю на майданчик для легкої атлетики.

* * *

– Ти давно живеш в Україні ?

– Я живу в Україні 5 років.

– Скажи, будь ласка, в Україні багато стадіонів, спортивних майданчиків та плавальних басейнів ?

– Так. Люди в Україні дуже люблять спорт, тому в кожному місті є стадіони, спортивні майданчики та плавальні басейни.

– В центрі Києва є стадіон. Ти знаєш, скільки глядачів можуть дивитися гру на цьому стадіоні ?

– Так! На цьому стадіоні 100 тисяч глядачів можуть дивитися гру.

– Добре! А в Харкові є стадіон ?

– Звичайно! В Харкові є багато стадіонів, але найбільший і найсучасніший – це стадіон «Металіст».

– Добре! Ходімо разом на футбольний матч!

Завдання 3. Прочитайте матеріал таблиці.

Любити що ?	Займатися чим ?
спорт	спортом
фізичну культуру	фізичною культурою
футбол	футболом
волейбол	волейболом
теніс	тенісом
бокс	боксом
фігурне катання	фігурним катанням
біг	бігом
плавання	плаванням
боротьбу	боротьбою
яхтовий спорт	яхтовим спортом
гімнастику	гімнастикою
важку атлетику	важкою атлетикою
легку атлетику	легкою атлетикою
шахи	шахами

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання.

1. Ви любите спорт ?
2. Чому ви любите спорт?
3. Яким видом спорту ви займаєтесь в Україні ?
4. Ви любите бокс, футбол, волейбол, біг ?
5. Де ви займаєтесь боксом, футболом, волейболом та бігом ?
6. Ви займалися плаванням в дитинстві ?
7. Де ви займалися плаванням ?
8. Ваша сестра любить гімнастику ?
9. Де можна займатися гімнастикою ?

Завдання 5. Доповніть речення.

1. Всі люди люблять ...
2. Багато людей займаються фізичною ...
3. В Україні багато стадіонів, ...
4. В Україні популярні такі види спорту, як ...
5. У Харківській державній академії фізичної культури можна отримати...
6. Багато українських спортсменів приймають участь в Олімпійських...
7. В яких турнірах ви приймали участь ?

Завдання 6. Доповніть діалог.

- Добрий день!
- ...
- Ходімо разом на стадіон!
- ...
- Яким видом спорту ви займаєтесь ?
- ...
- А я люблю футбол. Я займаюсь футболом з дитинства. На стадіоні є футбольна команда. Який стадіон ти знаєш в Харкові?
- ...
- Який стадіон є в центрі Києва ?
- ...
- Які види спорту популярні в Україні ?
- ...
- Ти приймаєш участь у турнірах ?
- ...
- Ти знаєш, де можна отримати спеціальну спортивну освіту?
- ...

Завдання 7. Запитайте.

Зразок:

- *Люди всього світу люблять спорт.*
- *Що люблять люди ?*

1. Багато людей в Україні займаються спортом та фізичною культурою.
2. В Україні є багато стадіонів, спортивних майданчиків, плавальних басейнів, футбольних полів.
3. В Україні популярні футбол, теніс, бокс та фігурне катання.
4. Фізична культура і спорт в Україні мають свою історію.
5. Плавання, біг, боротьба дуже розвинуті в Україні.
6. Першими спортивними клубами в Україні були тенісний та яхтовий клуби.
7. Перші стадіони в Україні були побудовані у 1913 році.
8. В Україні можна отримати спеціальну спортивну освіту у Харкові, Києві та Львові.
9. В Україні дуже популярні футбол, волейбол, атлетика, гімнастика та шахи.
10. Українські спортсмени приймають участь в Олімпійських іграх.

Завдання 8. Читайте текст.

Фізична культура та спорт в Україні

Люди всього світу люблять спорт та спортивні ігри. Фізична культура та спорт робить людей здоровими, допомагають їм виглядати добре, організують та дисциплінують їх.

Багато людей в Україні займаються фізичною культурою. В Україні багато стадіонів, спортивних майданчиків, плавальних басейнів, футбольних полів в кожному місті. Практично всі види спорту популярні в Україні, але особливо футбол, теніс, бокс, фігурне катання.

Фізична культура та спорт в Україні мають свою історію. Такі види спорту, як плавання, біг, боротьба дуже розвинуті в Україні. Перші спортивні клуби були засновані 120 років тому. Це були тенісний та яхтовий клуби в Києві та Одесі. Потім почали працювати атлетичні клуби як частина медичних центрів. Перші стадіони та спортивні майданчики були побудовані у 1913 році. Тоді з'явилися перші спортивні журнали.

Сьогодні в Україні можна отримати спеціальну спортивну освіту в Харківській державній академії фізичної культури, в Києві, Львові та інших містах.

Київський стадіон вміщує 100 тисяч глядачів. В Україні дуже популярні такі види спорту, як футбол, волейбол, атлетика, гімнастика, теніс та шахи.

У 2012 році Україна приймала європейський футбольний чемпіонат.

Українські спортсмени приймають участь в Олімпійських іграх та мають золоті, срібні та бронзові медалі у боксі, важкій атлетиці, легкій атлетиці, каное, боротьбі, тенісі тощо.

Завдання 9. Дайте відповіді на питання до тексту.

1. Що люблять люди всього світу в Україні ?
2. Що робить фізична культура та спорт для людей ?
3. В Україні є стадіони, спортивні майданчики, плавальні басейни та футбольні поля ?
4. Які види спорту популярні в Україні ?
5. Яка історія у фізичної культури та спорту в Україні ?
6. Які види спорту дуже розвинуті в Україні ?
7. Коли були засновані перші спортивні клуби в Україні ?
8. Які це були клуби ?

9. Коли були побудовані перші стадіони та спортивні майданчики?

10. Де можна отримати спеціальну спортивну освіту в Україні?

11. Які великі стадіони в Харкові та Києві ви знаєте ?

12. В яких турнірах приймають участь українські спортсмени ?

Завдання 10. Розкажіть про спорт в Україні.

Завдання 11. Розкажіть про спорт у своїй країні.

Заняття 14

Тема: ВІДПОЧИНОК, ХОБІ, МІЙ ВИХІДНИЙ ДЕНЬ

Завдання 1. Прочитайте та запам'ятайте активну лексику.

хобі спортивний клуб
тренуватися із задоволенням
займатися чим? тенісний корт
басейн кататися на лижах, на ковзанах
присвятити що? чому? наповнювати сенсом
подорож подорожувати чим?
захоплення захоплюватися чим?

Завдання 2. Читайте діалог.

Марія: Доброго дня!

Ахмед: Доброго дня!

Марія: Що ти збираєшся робити у неділю?

Ахмед: Ще не знаю, мабуть піду до спортивного клубу, хочу потренуватися. А ти?

Марія: А я купила квитки до театру, хочу послухати концерт класичної музики. Я піду зі своїми друзями, їм дуже подобається слухати музику.

Ахмед: Це дуже гарно, наступного разу я піду з вами. До побачення!

Марія: До побачення!

Завдання 3. Дайте відповіді на питання:

1. Що збирається робити Ахмед у неділю?
2. Що збирається робити Анна?
3. Що подобається Ахмеду?
4. Що подобається Марії?

Завдання 4. Читайте діалоги. Замість крапок використайте дієслова *іти, їхати, або бути* у правильній формі.

1. – Де ти ... вчора ввечері?
– Я ... вдома, відпочивав. А ти?
– А я ... у театрі, дивився чудову виставу.
2. – Сьогодні ввечері я ... на концерт. Ходімо разом!
– Дякую, але я не люблю музику.

– Шкода! А я дуже люблю музику. Я вчора вже ... на цьому концерті. Це було так чудово! Тому зараз я знову ... туди.

3. – Куди ти зараз ... ?

– Я ... у бібліотеку.

– Ти ... один чи з Антоном?

– Так, ми ... з ним. А куди ви ... ?

– Ми ... в зал. Там зараз ... цікава лекція. Ходімо разом!

– Із задоволенням!

**Завдання 5. Читайте діалог. Дайте відповідь на питання:
Куди збирається поїхати Ахмед протягом зимових канікул?
Чому?**

– Ахмед, які в тебе плани на зимові канікули?

– Я дуже люблю подорожувати, тому збираюсь поїхати до Львову. Це дуже красиве місто, яке знаходиться на Заході України. Там багато музеїв, старовинних вулиць, маленьких кафе, де готують дуже смачну каву. А куди ти поїдеш, Алі?

– Я поїду до Києва, в мене там багато друзів, а потім ми разом з друзями поїдемо в Карпати кататися на лижах.

– Я бажаю тобі гарного відпочинку. До зустрічі!

– До зустрічі!

захоплюватися чим? (спортом, музикою, історією)

я захоплююсь(ся),

ти захоплюєшся, вони захоплюються

Завдання 6. Доповніть діалоги.

1. – _____ ?

– Ні, Джон захоплюється футболом.

2. – _____ ?

– Музикою.

3. _____ ?

– Ні, історією захоплюється Хасан.

Завдання 7. Читайте діалог. Складіть власний діалог за наведеним зразком.

– Чи є у вас захоплення (хобі)?

– Так, я із задоволенням люблю малювати. А чим захоплюєтесь ви?

– Мені подобається подорожувати, я об'їхав майже всю Європу.

Завдання 8. Напишіть потрібні форми дієслів.

1. Сьогодні я читаю тексти, а у неділю ... детективи.

2. Мої друзі зараз п'ють каву, а вчора вони ... чай.

3. Зараз Ахмед грає у футбол, а завтра він у волейбол.

4. Ми повторюємо нові слова, а що ми ... завтра?

5. Зараз ти купуєш хліб, а що ти ... вчора?

кому? подобається що? що робити?

Завдання 9. Напишіть за зразком.

Зразок: (Я) подобається музика. – Мені подобається музика.

1. (Джон) подобається грати в баскетбол.
2. (Ми) подобається подорожувати.
3. (Він) подобаються вулиці Харкова.
4. (Вони) подобається плавати у басейні.
5. (Ти) подобається слухати музику?

Завдання 10. Читайте текст.

Мій вихідний день

Я – студент, мене звати Ахмед. Мені дуже подобаються вихідні дні, тому що вони – час для відпочинку. Я навчаюся в університеті на медичному факультеті протягом тижня, тому субота та неділя приносять багато задоволення. У ці дні вранці можна довше поспати, без поспіху поснідати, а потім увесь день присвятити приємним справам. Майже в кожній людині є певне захоплення (хобі). Це захоплення приносить людям радість, наповнює їхнє життя певним сенсом. Хтось зустрічається з друзями, хтось іде в кіно чи театр, хтось із задоволенням читає улюблену книжку, слухає музику, а я люблю займатися спортом. В Харкові багато стадіонів, спортивних залів, тенісних кортів та басейнів.

Звичайно, в мене небагато вільного часу, тому що я навчаюся на медичному факультеті, але в суботу чи неділю я зустрічаюсь зі своїми друзями, і ми йдемо до басейну тренуватися. Я ходжу до басейну “Акварена”, який знаходиться недалеко від нашого університету. Там я плаваю протягом години 1000 метрів, іноді ми з друзями бігаємо на стадіоні біля басейну.

Взимку багато людей в Україні катаються на лижах чи ковзанах. Я теж навчився кататися на лижах. Минулого року я їздив в Карпати в Буковель, мені там дуже сподобалося. Як говорять “рух – це життя!” Треба більше рухатися, щоб бути здоровими.

Якщо йде дощ, я залишаюсь вдома та читаю детективи або граю в комп'ютерні ігри. На жаль, вихідні дні проходять дуже швидко.

Завдання 11. Дайте відповіді на питання.

1. Чому Ахмеду подобаються вихідні дні?
2. Де він навчається?
3. Яке в нього хобі?
4. Яким спортом він займається?
5. Скільки часу він тренується в басейні?
6. Яким спортом він займається взимку?
7. Куди він їздив минулого року?
8. Йому там сподобалося?
9. Чим займається Ахмед, якщо іде дощ?

Завдання 12. Перекажіть текст.

Завдання 13. Запитайте друга, що він робитиме наступного тижня.

Розкажіть, що ви робитиме на вихідних.

Розкажіть, де ви подорожували минулого року.

Що вам найбільше сподобалося/ не сподобалося?

Яке у вас хобі? Чому?

Частина 3

Порахуймо!

Скільки?	Котрий? Який?
1 один	перший
2 два	другий
3 три	третій
4 чотири	четвертий
5 п'ять	п'ятий
6 шість	шостий
7 сім	сьомий
8 вісім	восьмий
9 дев'ять	дев'ятий
10 десять	десятий
11 одинадцять	одинадцятий
12 дванадцять	дванадцятий
13 тринадцять	тринадцятий
14 чотирнадцять	чотирнадцятий
15 п'ятнадцять	п'ятнадцятий
16 шістнадцять	шістнадцятий
17 сімнадцять	сімнадцятий
18 вісімнадцять	вісімнадцятий
19 дев'ятнадцять	дев'ятнадцятий
20 двадцять	двадцятий
30 тридцять	тридцятий

40 сорок	сороковий
50 п'ятдесят	п'ятдесятий
60 шістдесят	шістдесятий
70 сімдесят	сімдесятий
80 вісімдесят	вісімдесятий
90 дев'яносто	дев'яноствий
100 сто	сотий

ТАБЛИЦІ

Види дієслів: доконаний і недоконаний

Теперішній час

Недоконаний вид	Доконаний вид
Я пишу	-
Ти пишеш	
Він (вона) пише	
Ми пишемо	
Ви пишете	
Вони пишуть	

Минулий час

Недоконаний вид	Доконаний вид
Він писав	Він написав
Вона писала	Вона написала
Воно писало	Воно написало
Вони писали	Вони написали

Майбутній час

Недоконаний вид		Доконаний вид
Складна форма	Складена форма	Проста форма
Я писатиму	буду писати	Я напишу
Ти писатимеш	будеш писати	Ти напишеш
Він (вона, воно) писатиме	буде писати	Він (вона, воно) напише
Ми писатимемо	будемо писати	Ми напишемо
Ви писатимете	будете писати	Ви напишете
Вони писатимуть	будуть писати	Вони напишуть

Недоконаний вид	Доконаний вид
(Що робити?)	(Що зробити?)
Читати	Прочитати
Писати	Написати
Бачити	Побачити
Снідати	Поснідати
Обідати	Пообідати
Вечеряти	Повечеряти
Їсти	Поїсти
Пити	Випити
Готувати	Приготувати
Казати	Сказати
Відповідати	Відповісти
Запитувати	Запитати
Повторювати	Повторити
Вивчати	Вивчити

Іменники в знахідному відмінку

Неістоти

Однина					Множина		
Чоловічий рід Що? З.в.=Н.в.		Жіночий рід Що?		Середній рід Що? З.в.=Н.в.	З.в.= Н.в. Що?		
текст	-	мову	-у	речення	-я	тексти	-и
стілець	-	аудиторію	-ю	слово	-о	стільці	-і
музей	-	відповідь	-	море	-е	музеї	-ї
						мови	-и
						аудиторії	-ї
						відповіді	-і
						речення	-я
						моря	-я
						слова	-а

Істоти

Чоловічий рід Кого?		Жіночий рід Кого?		Множина Кого?	
студента	-а	студентку	-у	студентів	-ів
викладача	-а	Марію	-ю	викладачів	-ів
Андрія	-я			хлопців	-ів
хлопця	-я			секретарів	-ів
секретаря	-я			студенток	-

Особові займенники в називному і знахідному відмінках

Н.в. Хто? Що?	я	ти	він воно	вона	ми	ви	вони
З.в. Кого? Що?	мене	тебе	його (про нього)	її (про неї)	нас	вас	їх (про них)

Знахідний відмінок присвійних займенників

Однина				Множина	
Чоловічий рід		Жіночий рід	Середній рід	Чиї? (неістоти) З.в.=Н.в.	Чиїх? (істоти)
Чий? (неістоти) З.в.=Н.в.	Чийого? (істоти)	Чию?	Чиє? З.в.=Н.в.		
свій	свого	свою	своє	свої	своїх
мій	мого	мою	моє	мої	моїх
твій	твого	твою	твоє	твої	твоїх
його					
її					
наш	нашого	нашу	наше	наші	наших
ваш	вашого	вашу	ваше	ваші	ваших
їхній	їхнього	їхню	їхнє	їхні	їхніх

Знахідний відмінок вказівних займенників

Однина				Множина	
Чоловічий рід		Жіночий рід	Середній рід	Які?	Яких?
Який? (неістоти) З.в.=Н.в.	Якого? (істоти)	Яку?	Яке?	(неістоти) З.в.=Н.в.	(істоти)
цей	цього	цю	це	ці	цих
той	того	ту	те	ті	тих

Знахідний відмінок прикметника

Однина							
Чоловічий рід				Жіночий рід		Середній рід	
Який? (неістоти) З.в.=Н.в.		Якого? (істоти)		Яку?		Яке? З.в.=Н.в.	
новий	-ий	нового	-ого	нову	-у	нове	-е
домашній	-ій	домашнього	-ього	домашню	-ю	домашнє	-є

Множина

Які? (неістоти)		Яких?	
З.в.=Н.в.		(істоти)	
нові	-і	нових	-их
домашні	-і	домашніх	-іх

Іменники у кличному відмінку

Однина				Множина	
Чоловічий рід		Жіночий рід		Кличний в. = Називний в.	
студенте	-е	студентко	-о	студенти	-и
викладачу	-у	Маріє	-є	викладачі	-і
Андрію	-ю	Лесю	-ю		

Запам'ятайте!

Друг-друге, хлопець-хлопче, тато-тату, секретар-секретарю.

Іменник у місцевому відмінку

Однина						Множина	
Чоловічий рід		Жіночий рід		Середній рід			
на столі	-і	у кімнаті	-і	на вікні	-і	на столах	-ах
						у будинках	
						у кімнатах	
						на вікнах	
у будинку	-у	в аудиторії	-ї	на занятті	-і	у музеях	-ях
						в аудиторіях	

Увага! Іменники чоловічого роду, що закінчуються на **-к**, а також деякі іменники середнього роду з основою на **-к** у місцевому відмінку однини мають закінчення **-у**: **парк – у парку, банк – у банку, садок – у садку, будинок – у будинку, куток – у кутку, ліжко – на ліжку.**

Особові займенники в називному і місцевому відмінках

Н.в. що?	він, воно	вона	вони
М.в. де?	у (в), на ньому	у (в), на ній	у(в), на них

Прикметники в місцевому відмінку

Однина				Множина	
Чоловічий рід		Жіночий рід		На (в,у) яких?	
Середній рід на (в,у)		На (в,у) якій?			
якому?					
На (в,у)	-ому	На (в,у)	-ій	На (в,у)	-их
великому		великій		великих	
синьому	-ьому	синій	-ій	синіх	-іх

Присвійні займенники. Місцевий відмінок. Однина. Множина.

Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід	Множина
на (у,в)	на (у,в)	на (в,у)	на (в,у)
чиєму?	чиєму?	чийй?	чиййх?
на моєму	на моєму	на моїй	На моїх
на твоєму	на твоєму	на твоїй	На твоїх
на його			
на її			
на нашому	на нашому	на нашій	на наших
на вашому	на вашому	на вашій	на ваших
на їхньому	на їхньому	на їхній	на їхніх

Вказівні займенники в місцевому відмінку

Чоловічий рід Середній рід на, у (в) якому?	Жіночий рід на, у (в) якій?	Множина на, у (в) яких?
на, у (в) цьому	на, у (в) цій	на, у (в) цих
на, у (в) тому	на, у (в) тій	на, у (в) тих

Література

1. Жлутенко Ю.А., Карпиловська Є.А., Ярмак В.І. Вивчаємо українську мову. К.: Либідь, 1996. 224 с.
2. Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К. Вивчайте українську мову. К.: Вища школа, 1975. 255 с.
3. Чистякова А.Б., Селіванова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. Х.: Вид-во ХНУ, 2006. 524 с.

Навчальне видання

Карпець Любов Анатоліївна

Соїна Ірина Юріївна

Петрусенко Ніна Юріївна

Вчимося говорити українською

Українська мова для іноземних студентів

Навчальний посібник

Харківська державна академія фізичної культури

Вул. Клочківська, 99, Харків, 61058